

GOSPA Sinjska

GLASILO SVETIŠTA I ŽUPE GOSPE SINJSKE

GODIŠTE XLVII.

BOŽIĆ, 2020.

BROJ 3

*Sretan Božić i blagoslovljena
Nova 2021. godina*

Sadržaj

UVOD		
Roditi se u oboženom očovječanju.....	3	
IZ POVIJESTI		
Štovatelji i apostoli Gospe Sinjske.....	5	
Pedeseta obljetnica proglašenja svetim bl. Nikole Tavelića.....	7	
„Kačić“ 50 godina u Sinju.....	10	
VIJESTI IZ SVETIŠTA I ŽUPE GOSPE SINJSKE		
Hodočašće vojske, policije i branitelja.....	11	
Proslava Gospe Sinjske.....	12	
Priopćenje o proslavi.....	12	
Hodočašće župa Dicmo, Krušvar - Ercegovci, Trilj - Vedrine, Košute i Vojnić - Gardun.....	13	
Sveta misa za članove VAD-a.....	14	
Dan domovinske zahvalnosti i duhovnih zvanja.....	15	
Mise zornice.....	16	
Hodočašće Glavica.....	16	
Hodočašće župe Otok – Udovičići.....	17	
Večernja devetnica.....	18	
Hodočašće Brnaza i Čaporica.....	19	
Hodočašće župe Gala – Gljev i Kaštela – Radun.....	20	
Hodočašće Radošića.....	21	
Hodočašće župe Bajagić – Obrovac.....	22	
Hodočašće mladih.....	23	
Hodočašće Lučana.....	24	
Hodočašće Turjaka.....	25	
Hodočašće Karakašice i Suhača.....	26	
Hodočašće Graba, Jabuke, Velića, Rude, Vrpolja, Strizirepa i Čačvine.....	27	
Hodočašće Čitluka i Jasenskog.....	28	
Hodočašće Bitelića, Zasioka i Ugljana.....	29	
Hodočašće Sinja i Podvaroša.....	30	
Hodočašće Hrvaca, Potravlja, Zelova i Tijarice.....	31	
Vigilija.....	32	
Središnje slavlje svetkovine.....	33	
Večernje slavlje.....	38	
Gospini čuvari.....	40	
Slavlje na Gradu.....	41	
Posveta djece.....	43	
Obnova križa na Visokoj.....	45	
Misa kod križa na Visokoj.....	46	
Zahvalna misa mons. Ante Jožića.....	48	
Obred preminuća sv. Franje.....	50	
Svetkovina sv. Franje Asiškog.....	51	
Dan zahvalnosti.....	52	
Sjećanje na Vukovar i Škabrnju.....	53	
Akcija Frame.....	54	
Časne.....	54	
Čudotvorna Gospa Sinjska.....	55	
VIJESTI IZ FILIJALNIH ZAJEDNICA		
Brnaze.....	56	
Čitluk / Jasensko.....	58	
Lučane.....	59	
KRŠTENI, VJENČANI, UMRILI		
Kršteni.....	60	
Vjenčani.....	64	
Umrli.....	67	
RAZNO		
Fotomonografija „Zauvijek okrunjena“.....	68	
Svjedočanstvo ozdravljenja.....	70	
Moj put u Afriku.....	71	
RASPORED BOŽIČNOG BLAGOSLOVA OBITELJI		
Raspored božićnog blagoslova obitelji.....	72	
ZABAVA		
Talijanka – Hrvatske božićne pjesme.....	75	

Glasnik „Gospa Sinjska“, glasilo Svetišta i Župe Gospe Sinjske

Izdavač: Franjevački samostan Sinj

Fratarski prolaz 4, 21 230 Sinj

Tel. 021/707 010 - Fax: 021/ 707 020

www.gospa-sinjska.hr

e-mail: gospa.sinjska.svetiste@gmail.com, zupa.sinj@gmail.com

Glavni i odgovorni urednik: fra Ante Čovo

Uredništvo: fra Gabrijel Jurišić, fra Ante Čovo, fra Perica Maslač, fra Antonio Mravak, Danijela Petričević Banović, Josip Grčić

Naslovna stranica: Jaslice, Sinj 2019.

Zadnja stranica: Ivo Zorica slavodobitnik 305. Sinjske alke čuva Gospinu sliku

Foto: župni arhiv, Foto studio Ivan, fra Stipe Buljan.

Naklada: 1000 komada.

Grafičko oblikovanje: Silvio Družević

Tisak: Jafra-print d.o.o., Solin

Žiro račun: Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja - Franjevački samostan Sinj

2330003-1100061215 - Splitska Banka - Sinj

Devizni račun: 34400-620-21-7031-1035142 - Splitska Banka - Sinj

Cijena: 10 kn

Roditi se u oboženom očovječenju

Draga braćo i sestre, poštovani štovatelji Čudotvorne Gospe Sinjske, na dobro vam došlo porođenje Gospodinovo!

Svemir i sve što postoji podložno je razvoju. U tom svemiru su bića, kruna stvorenja, mi ljudi. Ali ni mi nismo dovršeni. Sila svega koja se u nama skuplja, živi u našoj svijesti kao san, nada, čežnja i nemir. Nitko od nas ljudi ne smije spriječiti ono što u nama živi, ono što nas otvara Beskonačnome. Nitko od nas ne smije pobjeći od potajne želje da izađemo iz uskoće svoga vlastitoga života. Pravo naše ljudsko rađanje još je uvijek u tijeku. Mi smo ljudi dugo rađanje. Mi ljudi nismo dovršeni svojim rođenjem. Mi svoj život neprestano primamo i dovodimo ga slobodnom odlukom do rasta. „Naše rođenje nije jedinstven proces. Dokle god živimo, rađamo se.

Mrtvi smo, kad se više ne rađamo“ (H. J. Schultz). Srednjovjekovni mistik Ivan Tauler skovao je pojam „Božić duše“. On pod tim misli da se mi ljudi otvaramo za Boga, da smo sposobni susresti Boga, sposobni da nas Bog iznutra preobrazi i da sasvim živimo iz Božjeg Duha, jer „rođenje Boga u nama ljudima, cilj je duhovnog puta“ (A. Grün).

Dovršenje našega očovječenja još nam uvijek predstoji. Mi se trebamo, prema Isusovim riječima, „novo roditi iz vode i Duha“ (Iv 3,5). Očovječenje neizmerno nadilazi samo sebe. Trebamo slobodno odbaciti manje, da bismo stekli uzvišenije.

Jesmo li ikad ovako razmišljali: Bog nije htio ostati samo Bog. Zato je stvorio nas ljude, koji ga možemo spremno primiti. Zato mi ljudi postizemo svoj potpuni smisao tek kad postanemo Božja posuda, oni koji će se dati ispuniti Bogom. Moguće je da smo se koji put zapitali zašto uopće Božić, zašto je Bog postao čovjek. Bog nam, tim nevjerojatnim činom, pokazuje za što je sve sposoban. Može sam sebe učiniti posve drugim: čovjekom kao što smo mi, ne prestajući biti Bog. A mi u njemu možemo postati oboženo očovječenje. Bog nije postao Bog-s-nama da bismo se mi osjećali dobro, nego zato da doista postanemo kao on. „S nama“ znači odnos, prijateljstvo, sjedinjenje, utjeha, radost, snaga, razmjena. Božić je nov način postojanja i Boga i čovjeka. Bog je Bog s nama ili nije Bog. Čovjek je čovjek s Bogom ili nije čovjek.

Zamislimo da smo dijete u majčinoj utrobi i da možemo svjesno doživljavati da će se uskoro dogoditi naše rođenje, da se moramo rastati od zaštićenosti i topline, od zbrinutosti majčina krila i roditi se u svijet koji nas odvaja od svega što nam je poznato. Doživljavamo bol rastanka. Naš život zna za bol rastanka, „poznaje tisuću rastanaka... Svaka promjena traži rastanak. I samo ako uspije rastanak, možemo se uistinu upustiti u novo... Tko se nikada nije rastao od svoga djetinjstva, uvijek će imati djetinje želje u odnosu na svoju okolinu“ (A. Grün).

Mi ljudi postajemo riječ koju slušamo. Ta riječ ima moć roditi nas na puni ljudski život, nakon što nas

je majka rodila kao dojenče. Slušanje Božje riječi čini nas slobodnim i odgovornim ljudima, sposobnima ući u dijalog s Bogom i s bližnjima. Stupanj naše zrelosti i slobode dolazi nam od poznavanja i ispunjenja Božje volje i bratskih odnosa s bližnjima. Božić je ozbiljan i odgovoran dijalog s Božje strane. Priznajmo da nismo odrasli i slobodni, da smo ostali mali i neslobodni, samo u dijalogu s vlastitim sebljubnim potrebama. Nismo li mi, moderni ljudi, pod prisilom potrošnje kao vječno „dojenče koje više za bočicom, pa i kad smo odrasli ljudi koji tobože vodimo svijet“ (E. Fromm). Nismo li svi mi, uključeni naši političari, gospodarstvenici, novinari, sindikalisti, učitelji, nastavnici, odvjetnici, sudci, liječnici, svećenici, pomalo vječna dojenčad koja razgovaraju samo sa svojim djetinjim potrebama, trčimo neprestano za svojom „cucom“, bočicom? Uvijek se vrtimo samo oko sebe i svojih sitnih potreba, osobnih ugoda. Zgrčeni smo u same sebe. Nesposobni smo ući u dijalog s Bogom i bližnjima da se slobodno i odgovorno brinemo za ovaj naš svijet. Tomu je dokaz i naše sebično i neodgovorno ponašanje u vremenu ove epidemije. Važnije su nam naše sitne potrebe, ugode, zabave, nego životi naših bližnjih. Zarobile su nas naše navike i osobni

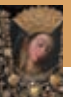
interesi, bez osobne odgovornosti. I tako ostajemo nesposobni ostvariti Božji san, biti ljudi nanovo rođeni odozgor i postati vidljivi Božji san kako ga je ostvario Bogočovjek, Isus Krist.

Mi nismo Božji, nego vlastiti san. Mi ljudi, uključeni vjernici, upadamo uvijek iznova u zabludu da sve nastaje našom voljom. Mnogi još i danas zastupaju mišljenje da možemo proizvesti idealna čovjeka zahvaćanjem u supstanciju gena, samim čovjekovim zahvatom. Sama nas naša stvarnost doista opovrgava. Koliko li smo samo nemoći pred malim sićušnim korona virusom. Zato smo samim svojim samodjelovanjem učinili nemogućim u svome životu: mir i pomirenje, bratsku solidarnost, prihvaćanje različitoga, istinsku slobodu, moralni život, dostojanstvo svakog čovjeka, pravdu i posao za sve, kruh gladnima, Hrvatsku zemlju nade za svoju djecu, življenje kršćanskih vrednota,... Očito nam bez Boga ne ide. Gdje se zaustavila naša vjera? Gdje je nestao naš Božić? Računamo li s Bogom, s njegovim Duhom, u svojim svakodnevnim obvezama, dužnostima, pravima, odnosima, rasonodama, ugodama,...?

Blažena Djevica Marija, vjerna službenica Gospodnja, poručuje nam da jedino po Božjoj milosti možemo mijenjati sebe i svijet. Vjera treba zahvatiti našu povijest da bismo postali otkupljeni, oslobođeni, solidarni i dobri ljudi i katolici. Marija, žena koja se potpuno prepustila Božjem djelovanju i tako rodila pravoga Čovjeka, ne iz mogućnosti povijesti i biologije, nego samo i jedino silom Svevišnjega, naš je uzor. U njoj možemo promatrati novu mogućnost u koju smijemo urastati, oslobađajući se svojih nemogućnosti, nezrelosti i neslobode. Doista se smijemo nadati da se Bog u nama želi nastaniti, i da ga mi trebamo donijeti u svijet. Bog, u Isusu, ne nosi samo čovjeka, nego i čovjek nosi Boga. I mi smo ljudi pozvani nositi u sebi ne samo čovjeka nego i Boga. Ako budemo, ovih Božićnih dana, imali hrabrosti i vjere to će se i dogoditi. Ako izidemo iz sebe i uspostavimo istinski dijalog s Riječju koja je postala tijelo, nanovo ćemo biti rođeni. Tako ćemo svojim tijelom i duhom biti otvoreni za Boga i ljude. Postat ćemo odgovorni i slobodni ljudi poput Bogočovjeka Isusa Krista.

U tom duhu i s tom nadom, svima sretan i blagoslovljen Božić, i po zagovoru Čudotvorne Gospe Sinjske, puna mira, dobra, milosti, radosti, slobode, odgovornosti i solidarnosti Nova godina!

fra Ante Čovo, gvardijan

ČUDOTVORNA GOSPA SINJSKA I „ALKA“ (XVII.)

Štovatelji i apostoli Gospe Sinjske

Do sada je u našem listu objavljeno 37 kratkih životopisa osobitih štovatelja i apostola štovanja Čudotvorne Gospe Sinjske. Bili su to brojni muškarci i žene, mučenici za vjeru i dom, biskupi i svećenici, redovnici i redovnice, vojnici i časnici, znanstvenici i profesori, pisci i drugi. Navodimo još nekoliko osobitih Gospinih štovatelja.

38. FRA DOMINIK ŠULENTA

(Drašnice, 20. X. 1900.-Kozica, 4. XI. 1944.), franjevac, svećenik, odgojitelj, župnik, pisac, urednik i mučenik. Poslije završenoga školovanja, ređen je za svećenika 1924. godine. Vršio je razne službe u Provinciji i dugo se zadržao u Sinju. Bio je najprije duhovnik u Franjevačkom sjemeništu i nastavnik na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji. Treba istaknuti da je bio urednik glasnika „Gospa Sinjska“ (1931.-1932. i 1937.-1941.). Osim uredničkih poslova i sam je pisao prozu i poeziju koju nije objavljivao samo u glasilu Svetišta, nego i u drugim časopisima i novinama svoga vremena. U doba Nezavisne Države Hrvatske bio je gvardijan Samostana u Makarskoj (1942.-1944.). Kad je njemačka vojska napustila Makarsku, došli su partizani. Komunističke su vlasti odmah uhitile i strpale u tamnicu više građana Makarske, a među njima su bili svećenici: gvardijan fra Dominik, don Niko Delić, fra Frano Borić, don Marko Devčić, don Paško Bilić i drugi. Rekli su im da njih 18 mora ići u

Imotski na Sud. Vezali su po dvojicu žicom i zaputili se preko Biokova. Kad su došli u Kozicu, na groblju su ubili fra Dominika i nekoliko osuđenika, a ostale su odveli do Zagvozda i u Šuvarovu docu pobili. U Imotski nikada nisu došli. Sve je to opširno opisao fra Pavao Matić, župnik Graca, živi svjedok, u knjizi objavljenoj 1999. godine.

39. **IVAN OCVIRK** (Sv. Peter, Celje, Slovenija, 14. VIII. 1883.-Sisak, 1951.), profesor glazbe, orguljaš i skladatelj. Najprije je djelovao kao orguljaš u Sloveniji a zatim u Sinju (1905.-1909.). Nastavio je studij u Regensburgu i konačno završio Konzervatorij u Beču. Kratko je radio u Sisku i vratio se u Sinj, vodio crkveni zbor i bio profesor na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji. Puno je skladao, od toga preko 80 kompozicija s područja crkvene glazbe. Harmonizirao je brojne pučke napjeve iz Sinja i Dalmatinske zagore. Uglazbio je pjesmu „Svrni svete oči blage“, prvu himnu Gospe Sinjske. Odgojio je brojne naraštaje u crkvenoj glazbi i brinuo se za liturgijsko i uopće crkveno pjevanje u Sinju. Neke je svoje kompozicije objavio, a veći dio je ostao u rukopisu.

40. FRA ANTE CIKOJEVIĆ

(Studenci, Imotski, 18. II. 1871.-Makarska, 20. X. 1956.), franjevac, svećenik, profesor bogoslovlja, provincijal (tri puta), generalni vizitator triju provincija, pisac, političar i graditelj. Kao provincijal zalagao se i

Naslovnica „Cetinske ruže“

odobrio, da se pokrene list „Gospa Sinjska“. Još 1913. god. hrvatski su provincijali osnovali Odbor koji će izdavati zajednički znanstveni časopis i fra Antu imenovali predsjednikom. Rat je omeo taj naum. On je kao provincijal 1921. pozvao sve franjevačke provincijale u Split koji su odredili da se pokrene zajednički znanstveni časopis i sljedeće godine pojavio se prvi broj časopisa „Nova revija“. U jednom i drugom često je pisao, a bio je inače vrlo društveno i politički aktivan. Spjevao je ep „Cetinska Ruža“, u kojemu je u narodnom desetercu u 22 pjevanja prikazao povijest štovanja Čudotvorne Gospe Sinjske. Treba se sjetiti da je fra Filip Grabovac prvi pjesnik koji je spjevao pjesmu u čast Gospe Sinjske (1747.), a fra Andrija Kačić je objavio tri pjesme o Gospi Sinjskoj (1760.) koje zajedno imaju 553 stiha, a to je epilij ili „mali ep“. Fra Ante je na lagan i jednostavan način prikazao povijest štovanja Gospe Sinjske i pružio čitatelju zanimljivo štivo koje odgaja rodoljublje, hrani i potiče pobožnost Nebeskoj Majci Mariji.

41. FRA JOSIP ŠIMIĆ

(Igrane, 1. VI. 1894.- Zagreb, 11. X. 1971.), franjevac, svećenik i graditelj. Poslije završenoga školovanja ređen je za svećenika 1919. godine. Prvi dio

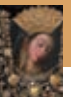
života proveo je u pastoralu. Sagraдио je veliku župsku crkvu na Lovreću. Pri kraju Drugoga svjetskog rata otišao je iz Lovreća u Zagreb, zatim pošao u Austriju, Italiju i USA, gdje je radio s hrvatskim iseljenicima, posebno u Sacramento i Chicagu. Vratio se u domovinu 1964. godine.

Bio je gvardijan u Sinju od 1925. do 1930. godine. Odmah se odlučio da treba završiti gradnju zvonika uz Crkvu Gospe Sinjske, koji je davno djelomično izgrađen, ali nikada nije završen. Njegov pothvat mnoge je iznenadio, jer su poslijeratna vremena bila teška, a novaca malo. No, fra Josip je vidio da je došao pravi trenutak. Želio je, naime, da u prigodi velikoga jubileja obljetnice smrti sv. Franje Asiškoga (1226.-1926.) bude sagrađen i novi zvonik.

Radovi su počeli, a mnoga su srca iz ljubavi prema Bogu i Gospi počela slati svoj „udovičin novčić“ (usp. Mk 12, 42). Gradnja se nastavila i sretno završila. Zvonik od dvobojnoga domačeg kamena s Radošića visok 43,5 metra svečano je blagoslovio 25. rujna 1927. godine dr. Kvirin Klement Bonefačić, biskup splitski i makarski. Blagoslovljena su i postavljena četiri zvona izrađena u Ljevaonici De Poli (Vittorio Veneto, Italija) posvećena: sv. Anti (350 kg), sv. Franji (600 kg), Presvetom Sakramentu (870 kg) i Gospi Sinjskoj (1330 kg).

Zvonik - danas stogodišnjak

Slavlje „Velikoga jubileja sv. Franje Asiškoga“, blagoslov novoga zvonika i novih zvona u Svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske proslavljeno je višednevnim bogatim programom, u kojemu je sudjelovalo veliko mnoštvo Gospinih štovatelja, svećenika, redovnika i redovnica na čelu s biskupom dr. Kvirinom Klementom Bonefačićem. Glasilo Svetišta donijelo je o velikom slavlju opširni izvještaj u slici i riječi.

Zvonik je najviša i najljepša građevina u Sinju i Cetinskoj krajini, a ujedno je svjedok žive vjere Gospinih štovatelja iz domovine i inozemstva.

Već stoljeće prkosi burama i olujama, bezbožnom ateizmu, kao i modernom liberalizmu i suvremenom relativizmu.

Stara riječ tvrdi: „*Stat Crux, dum volvitur orbis - Križ stoji, dok se svijet vrti!*“

LITERATURA:

DR. FRA PETAR BEZINA, *Franjevci Provincije Presvetoga Otkupitelja žrtve rata 1942.-1948.*, Kačić, Split, 1995, 116-120.

FRA ANTE CIKOJEVIĆ, *Cetinska ruža*, Šibenik, 1935, 153.

ISTI, *Izabrani spisi* (pr. M. Glibota), OMH Imotski, Studenci, 2008, 453.

Leksikon hrvatske crkvene glazbe, Zagreb, 2011, 245.

Vjesnik Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, XX/1971, 11, 371-375.

Fra Gabrijel Jurišić

Pedeseta obljetnica proglašenja svetim bl. Nikole Tavelića

(1970. - 21. VI. - 2020.)

Svečana kanonizacija

Svanuo je divan sunčani dana, 21. lipnja godine Gospodnje 1970. kada je preko 20.000 (dvadesettisuća) Hrvata u svetom zanosu i ponosu koji rađa veliku sreću hodočastilo u Rim na jedinstveni povijesni događaj: u Vatikanu je papa Pavao VI. okružen kardinalima, svim hrvatskim biskupima kao i biskupima iz svih krajeva svijeta, svečano *proglasio svetim blaženoga Nikolu Tavelića*, franjevca, svećenika, misionara i mučenika. Fra Nikola je 14. studenoga davne 1391. godine u Kristovu gradu Jeruzalemu svojom mučeničkom

smrću posvjedočio svoju vjernost Bogu i Katoličkoj Crkvi. S njim su mučeni: *fra Deodat iz Ruticinija*, *fra Petar iz Narbone* i *fra Stjepan iz Cunea*, pa su i zajedno proglašeni svetima.

Tako veliko mnoštvo Hrvata vjernika nikada u povijesti nije se našlo na jednom mjestu izvan domovine Hrvatske kao toga dana. Došli su mnogi iz domovine, ali i veliko mnoštvo rodoljuba, koji su poslije Drugoga svjetskog rata morali pobjeći iz domovine, da bi spasili živu glavnu. Bilo ih je iz gotovo svih zapadnoeuropskih država, Sjeverne i Južne Amerike, pa čak i iz Australije i Novoga Zelanda.

Papa Pavao VI. u obrascu kanonizacije u Bazilici sv. Petra svečano je izjavio:

„Na čast svetoga i nerazdjeljivog Trojstva, na uzvišenje katoličke vjere i unapređenje kršćanskoga života, vlašću Gospodina našega Isusa Krista, blaženih apostola Petra i Pavla i našom, pošto smo zrelo promislili i češće za božansku pomoć molili: odlučujemo i ustanovljujemo da su blaženi *Nikola Tavelić*, *Deodat iz Ruticinija*, *Stjepan iz Cunea* i *Petar iz Narbone*, braća Franjevačkoga reda, *sveti*. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen!“

Kad je Papa to svečano izgovorio, oduševljeni Hrvati burno su

pljeskali, pjevali, klicali i plakali od radosti. Bio je to događaj nazvan „Hrvatski dani u Rimu“. Rimske su novine, radio i televizija opširno izvješćivali o kanonizaciji jednoga Hrvata. Također su i sredstva društvenog priopćivanja u svim kršćanskim zemljama pisala o toj svečanoj kanonizaciji.

U domovini i po svijetu Hrvati su slavili, pisali pjesme i prozu, stvarali brojna umjetnička djela, gradili crkve i oltare. Hrvatski su vjernici svomu sv. Nikoli u domovini sagradili više crkava.

Neki važni podaci

Sv. Nikola Tavelić rođen je u Šibeniku oko 1340. godine. Bio je franjevac, svećenik, misionar u Bosni 12 godina, zatim misionar u Palestini i konačno je okrunio svoj zemaljski život mučeničkom smrću zajedno s trojicom braće fratara. Mučeni su i ubijeni u Jeruzalemu, 14. XI. 1391. godine i njihova su tijela spaljena. Izvršenje smrtne presude morao je gledati fra Gerard Calvet, gvardijan samostana na Sionu, u kojemu su mučenici živjeli. Fra Gerard je odmah sastavio izvješće o mučeništvu svoje braće i poslao ga u Europu. Do danas su sačuvana četiri primjerka toga izvješća: po jedan u Šibeniku i Leipzigu i dva u Vatikanu. Ta su se izvješća stoljećima prepisivala, pa se uskoro po svim europskim zemljama proširio glas njihovu mučeništvu. U Šibeniku su svoga sugrađanina fra Nikolu uvijek štovali kao *mučenika i sveca*. U to doba u samostanu na Sionu živio je i fratar fra Martin iz Šibenika. Šibenski biskup Antun Josip Fosco dobro je proučio sve dokumente o fra Nikolinu mučeništvu i 1882. god. i sve spise predao Sv. zboru obreda u Rimu. Na

temelju te dokumentacije papa Leon XIII. proglasio je 1889. godine blaženim.

Dr. Josip Andrić, blaženi Alojzije Stepinac i mnogi drugi trudili su se da bl. Nikola bude proglašen svecem 1941. godine, kad se je trebala proslaviti 1300. obljetnica da je hrvatski narod primio kršćansku vjeru. No, Drugi svjetski rat je to onemogućio.

Poslije rata komunističke su vlasti progonile Crkvu, mnoge svećenike ubile i strpale na robiju, pa se nije moglo ni misliti o kanonizaciji. Kad su prilike nešto primirile, biskup Josip Arnerić i fra Ante Crnica ponovno su počeli raditi na kanonizaciji našega Blaženika. Fra Ante je, uz ostalo, pokrenuo gasilo „Vjesnik bl. Nikole Tavelića“ (1961.), ali komunističke vlasti nisu dopustile da se tiska, pa je morao tzv. „ciklostilskim umnažanjem“ objaviti glasilo. Na temelju znanstvenih istraživanja fra Dominika Mandića i poslije tolikih nadljudskih pothvata i npora njih dvojice i mnogih drugih štovatelja bl. Nikole, papa Pavao VI. proglasio je našega Nikolu i njegove drugove svecima.

Pedeset godina poslije

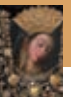
Kanonizacija bl. Nikole bila je velika pobjeda hrvatskih vjernika nad komunističkim bezboštvom. Bio je to snažan dokaz Hrvatima i svima narodima svijeta da je hrvatska majka rađala i rađa svece. Kanonizacija je učvrstila vjeru u hrvatskom narodu, osnažila ponos i svijest o vrijednosti i dostojanstvu naroda hrvatskoga i svakoga pojedinoga Hrvata u velikoj obitelji svih naroda svijeta.

Mnogi su ljudi u raznim državama svijeta tek tada čuli i doznali da postoji na kugli zemaljskoj i hrvatski narod, koji ima sva prava kao

i svi narodi svijeta, pa i pravo na svoju slobodnu i nezavisnu državu, svoj jezik, kulturu, svoj razvitak i napredak u svakomu pogledu. To su neotuđiva prava svih naroda svijeta. Svi oni koji su protiv tih prava hrvatskoga narod (i drugih naroda) zapravo su diktatori i tirani, kolonizatori i okupatori ili bolje rečeno zločinci koji protivno Božjemu i prirodnom pravu gaze slobodu i sva druga ljudska prava pojedinoga čovjeka i pojedine narode iskorištavaju, drže robovima i nad njima bahato vladaju.

Danas, pedeset godina poslije Nikoline kanonizacije, mi Hrvati imamo svoju državu, Republiku Hrvatsku, svoju kršćansku vjeru, svoj jezik i svoju kulturu. Hrvatska je međunarodno priznati subjekt koji ravnopravno surađuje u svim međunarodnim organizacijama sa svim državama svijeta. Hrvatska danas još nije savršeno društvo, kao što to nisu ni druge države svijeta, bilo one veće, bilo one manje. No, važno je da smo zbacili okove, da smo izišli iz „tamnice narodâ“ i da sada sami možemo i moramo graditi svoju budućnost na Božjemu i prirodnom pravu.

Za 50. obljetnicu kanonizacije Nacionalno svetište sv. Nikole u Šibeniku priredilo je vrlo bogati program: za Šibensku biskupiju proglašena je „Godina sv. Nikole Tavelića“, organizirana hodočašća, razne pobožnosti i tribine, snimljen film, izdana prigodna poštanska marka, postavljen brončani spomenik sv. Nikoli u Jeruzalemu, gradu njegova mučeništva. Posebno treba upozoriti da je Svetište već prije pokrenulo časopis „Svetac“ i objavilo dva molitvenika. „Godina sv. Nikole Tavelića“ zaključena je na blagdan sv. Nikole (14. studenoga t. g.) svečanim slavljem, koje je predvodio kardinal Josip Bozanić.

U koncelebraciji su sudjelovali šibenski biskup Tomislav Roglić, dugi biskupi i svećenici. Kardinal je održao prigodnu propovijed. O svim slavljinama u Nikolinoj godini izvješćivao je katolički tisak, a ponešto i drugi mediji. Posebno je o svemu pisao list „Svetac“ koji izdaje Nacionalno svetište sv. Nikole u Šibeniku.

Franjevci Splitske provincije za svoga Sveca

Neizmjeran doprinos štovanju i kanonizaciji dao je dr. fra Ante Crnica (o njemu treba više pisati) kao i neka braća Provincije Presv. Otkupitelja. Ovdje upozoravamo samo na nešto što su braća Samostana Gospe Sinjske učinili u čast i slavu najvećega Sina Šibenske biskupije.

Sv. Nikola Tavelić, oltarna slika u Sinju (Bruno Bulić)

Engleski su ratni zrakoplovi bombardirali Sinj i srušili veliki dio Crkve Gospe Sinjske (1944.) pa i dva oltara. Kad se sve obnavljalo,

Nova crkva u Brnazama

jedan je oltar posvećen bl. Nikoli, a veliku oltarnu sliku izradio je akademski slikar Bruno Bulić (1962.). Kad je umro fra Ante Crnica (1969.), biskup Josip Arnerić imenovao je vicepostulatorom dr. fra Jeronima Šetku, profesora i ravnatelja Franjevačke klasične gimnazije u Sinju. On je vodio Vicepostulaturu, bio urednik „Vjesnika bl. Nikole Tavelića“ (VBNT) i obavljao druge poslove svoje nove službe. Vicepostulatoru su pomagali i neki profesori Gimnazije.

Fra Marijo Stipić marljivo je radio brojne poslove s tiskarama. Fra Gabrijel Jurišić brinuo se za medalju (Ž. Janeš) i medaljon (M. Veža), koji su predani papi Pavlu VI. Uredio je monografiju „Nikola Tavelić prvi hrvatski svetac“ (KS, 1971.) i objavio knjigu „Tavelićeva prisutnost“ s oko tisuću bibliografskih jedinica na raznim jezicima (1972.). Fra Augustin Akrap imenovan je urednikom lista VSNT 1972. godine. Sadržajno i tehnički ga je obogatio, modernizirao i izdavao pod novim imenom „Tavelić“. Nažalost, list se poslije nekoliko godina ugasio...

Treba upozoriti da je u Provinciji podignuto više oltara s kipovima i slikama sv. Nikole i da je sagrađeno nekoliko crkava: u Banjevcima, Lišanima, Vinjanima

i Tučepima. Ove je godine u čast sv. Nikole sagrađena velika i lijepa crkva sa zvonikom u Brnazama, selu koje dio Župe Čudotvorne Gospe Sinjske. Dok mnoga sela u Hrvatskoj gube svoje stanovnike i kao živa naselja nestaju, Brnaze stalno rastu. Selo je 1910. god. imalo 1.199 stanovnika, a 1931. bilo ih je 1.722. Danas Brnaze imaju oko 3.500 stanovnika. Budući da komunističke vlasti nisu dopuštale graditi nove crkve, ni vjernicima Brnaza nije bilo moguće imati svoju crkvu. Poslije duge borbe i pregovora, vlasti su dopustile da se sagrađi „vjeronaučna dvorana“ (ne crkva!). Tako je ing. Ante Barač 1971. god. izradio nacrt „dvorane“, koja je poslije određenoga vremena posvećena sv. Nikoli Taveliću i bila „kao prava crkva“ sve do naših dana (50 godina!).

Bogu hvala, sv. Nikoli Taveliću i dobrim ljudima da je crkva već izrasla, da su zvona već blagoslovljena i da će vjernici Brnaza uskoro ući u svoju novu crkvu, da slave svoga Boga, svoga zaštitnika sv. Nikolu i da budu ponosni na svoj trud, rad i ljubav, koji su stvorili lijepu građevinu - crkvu sv. Nikole Tavelića, šibenskoga franjevca, jeruzalemskoga mučenika, diku i ponos naroda hrvatskoga.

B. Rišić

„Kačić“ 50 godina u Sinju

Kada se čuje riječ „Kačić“ mnogi znaju da je to prezime staroga hrvatskog roda plemićâ, koji su odigrali značajnu ulogu u našoj hrvatskoj političkoj i kulturnoj prošlosti. Neki će pomisliti na fra Andriju Kačića Miošića (+1760.), franjevca, svećenika, profesora filozofije i teologije, pisca na hrvatskom, latinskom i talijanskom jeziku, velikoga prosvjetitelja, pisca poslije Biblije najčitavnije knjige u hrvatskom narodu, a to je „Razgovor ugodni naroda slovinskoga“, koji je dosada objavljen u više od 70 izdanja, a neke su njegove pjesme prevedene na 14 europskih jezika.

Naš naslov ne govori o uglednim osobama, nego je riječ o nazivu ili imenu znanstvenoga Zbornika, koji su pokrenuli franjevci u Splitu 1967. godine. Dakle, prije pet desetljeća Zbornik je tako nazvan u čast poznatoga prosvjetitelja fra Andrije Kačića, koji je sam sebe nazivao „Starac Milovan“. U proteklih 50 godina u Zborniku „Kačić“ surađivalo je preko 370 pisaca iz 17 europskih i američkih država, a među njima preko 60 akademika. Objavljeno je mnogo

članaka iz raznih znanosti od filozofije i teologije, arheologije i povijesti, filologije, književnosti i umjetnosti do prirodnih znanosti, npr. medicine, biologije, paleontologije i drugih. Osim 50 svezaka Zbornika, pokrenuto je nekoliko nizova u kojima je objavljeno preko 90 knjiga. Svezak „zlatnoga jubileja“ (1967.-2017.) donosi bibliografiju svih svezaka Zbornika i svih knjiga objavljenih u nizovima te životopise svih suradnika.

Pisci uglavnom pišu na hrvatskom jeziku, ali su neki željeli da njihovi članci ili knjige budu objavljene na stranim jezicima, pa je Uredništvo ispunilo njihove želje. Stoga ima članaka i knjiga objavljenih na nekom europskom jeziku, a svaki članak i svaka knjiga ima bar jedan sažetak također na stranom jeziku (albanski, engleski, francuski, hrvatski, latinski, mađarski, masci (č. maši, Kongo), njemački, portugalski, ruski, slovenski, španjolski i talijanski).

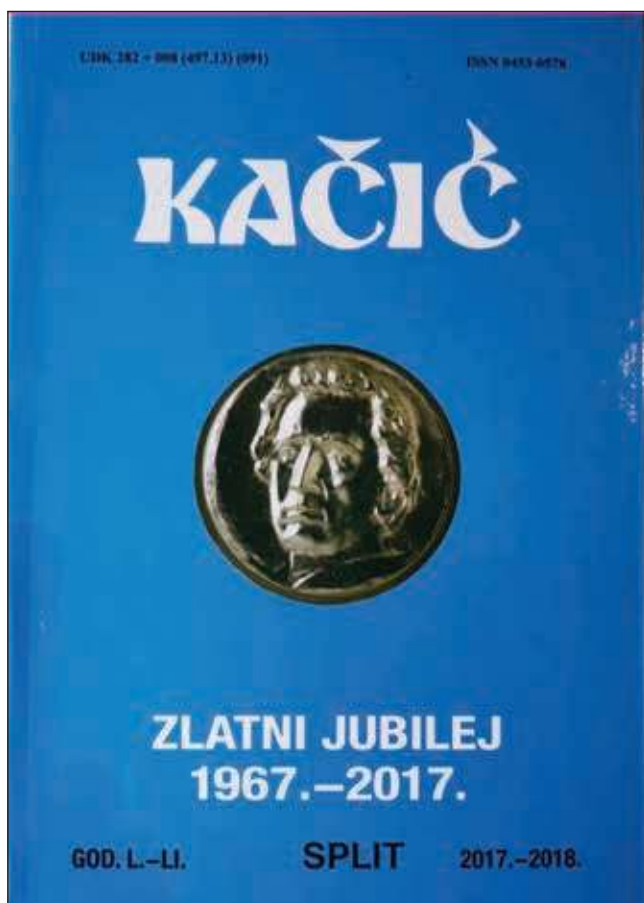
Kad je Uprava Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja (Split) osnovala Zbornik, imenovala je dva urednika: fra Josipa Soldu, predstavnika Gimnazije u Sinju, i fra Karla Jurišića, predstavnika Bogoslovije u Makarskoj. Od 1974. urednik je fra Gabrijel Jurišić, profesor Gimnazije u Sinju. Cijelo to vrijeme, od osnutka do danas, Uredništvo Zbornika je u Franjevačkom samostanu u Sinju.

Ovaj kratki prikaz naslovljen je „Kačić 50 godina u Sinju“, jer je Uredništvo Zbornika u Gospinu gradu, odnosno stvara se i rađa u središtu Cetinske krajine, u Samostanu u Sinju. No, može se reći da Zbornik nije samo „u Sinju“, nego da je on „iz Sinja“, jer mu je Sinj rodni grad i iz njega ide po cijeloj domovini Hrvatskoj, po mnogim europskim državama, zatim do obje Amerike i do Australije, pa i do Izraela (Azija).

Za 50. obljetnicu izlaženja Županija splitsko-dalmatinska dodijelila je Franjevačkoj provinciji Presvetog Otkupitelja, osnivaču i vlasniku Zbornika, posebnu Nagradu.

Treba poželjeti da, s Božjom pomoću, Zbornik i dalje izlazi i stalno daje svoj prilog razvoju znanosti, umjetnosti i kulturi u Domovini i inozemstvu.

Uredništvo

Hodočašće vojske, policije i branitelja

U petak 24. srpnja 2020., održano je u organizaciji Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj, Ministarstva obrane, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva hrvatskih branitelja i samostana Gospe Sinjske hodočašće Hrvatske vojske, policije i branitelja Gospi Sinjskoj. Šesto hodočašće po redu okupilo je u svetištu Gospe Sinjske hrvatske vojnike, policajce i branitelje kako bi Majci od Milosti iskazali svoju zahvalnost za sva primljena dobročinstva, moleći ju da im i dalje bude milostiva pomoćnica i braniteljica. Zbog epidemije korona virusa i opasnosti s time u vezi, hodočašće je održano u brojčano reduciranom broju, uz održavanje svih potrebnih i propisanih mjera zaštite, sukladno važećim propisima za to nadležnih institucija.

U 10,30 sati započelo je euharistijsko slavlje kojim je predsjedao msgr. Jure Bogdan, vojni biskup u Republici Hrvatskoj, u zajedništvu s don Markom

Medom generalnim vikarom Vojnog ordinarijata, fra Antom Čovom gvardijanom te vojnim i policijskim kapelanima iz Splita, Zadra, Šibenika, Knina i Dubrovnika. Misno slavlje je svojim pjevanjem pratila policijska klapa "Sveti Mihovil".

Prije Završnog blagoslova svim nazočnim hodočanicima obratio se gvardijan fra Ante Čovo zahvalivši im na njihovom sudjelovanju na ovom hodočašću, pa i u specifičnim okolnostima uzrokovanim epidemijom koja vlada. Utoliko više, istaknuo je gvardijan, valja istaknuti zahvalnost na ustrajnosti da se očuva započeti hodočasnički hod, sada već šesti put po redu, hrvatske vojske, policije i branitelja Gospi Sinjskoj. Ona je bila naše utočište i naša zaštitnica kroz povijest, ona je to jednako i ne manje danas, zaključio je fra Ante.

Proslava Gospe Sinjske

Pjesma fra Andrije Kačića Miošića *Starca Milovana*, o opsadi Sinja 1715. godine završava stihom: „I da ste mi zdravi, Cetinjani“. Ove godine u Devetnici i samom slavlju Gospe Sinjske svećenici i vjernici najviše su svojoj Majci upućivali upravo prošnje za zdravlje.

Nebrojena su svjedočanstva o zagovoru i pomoći Gospe Sinjske u raznim potrebama, a najviše milosti je primljeno za ozdravljenje kako i pjeva stari Knežević: „Nije bola ni betega, komu lika nisi dala, nit je komu bila stega, koju nisi olakšala.“

Ove godine ne samo Sinj, ne samo našu domovinu Hrvatsku i Europu nego čitav svijet napao je nevidljivi virus Covid-19 koji uništava ljudsko zdravlje. Dok se lijek traži svi se trebaju pridržavati uputa civilnog stožera, a mi vjernici i uputa svojih biskupa. U tom ozračju i propisima ove godine smo na poseban način proslavili svetkovinu svoje zaštitnice. Euharistijska slavlja smo imali na samostanskom dvorištu, oboru uz poštivanje mjera i držanje propisanog odstojanja. Na Vigiliju i svetkovinu svete mise bile svakog punog sata da svi vjernici mogu bez gužvi sudjelovati u slavlju. Oni koji su pristupali sakramentu pomirenja također su se držali propisa. Tradicionalne procesije na svetkovinu Gospe Sinjske nije bilo, ali Gospina prilika je 14. i 15. kolovoza bila izložena vjernicima na čašćenje na oboru.

Hvala Bogu i Gospi što su nas kroz ove dane proslave sačuvali od opasnog virusa i još opasnijeg grijeha pa možemo s fra Petrom Kneževićem klicati: „Puče sinjski, blago tebi ovo blago imajući, veseli se sam u sebi ovo sunce gledajući“.

Molitva za zdravlje

Čudotvorna Gospe Sinjska, Majko milosti i ljubavi, pogledaj na me u mojoj nevolji. Tebi je znano koliko me muči bolest... Ova mi bolest tijelo iscrpljuje, duh i dušu uznemiruje i sputava u vršenju dužnosti. Oduzima mi radost životu i užitak u slavljenju Boga. Neka me tvoj ljubljani Sin, po tvom majčinskom zagovoru, oslobodi od ove bolesti i povrati mi zdravlje duše i tijela, ako je to volja Oca Nebeskoga. A ja ti, Majko, obećavam da ću te cijeloga života zahvalno častiti na slavu Božju. Svoju ću zahvalnost iskazivati boljim kršćanskim životom i savjesnijim vršenjem svojih dužnosti. Ti koja nikoga u nevoljama ne odbijaš, pogledaj na me, Majko od milosti. Isprosi mi strpljivost u bolesti i predanost Božjoj volji, koju želim prihvatiti i vršiti u svemu. Hvala ti, Gospe Sinjska! Amen.

Priopćenje o proslavi

Draga braćo i sestre, našoj župi i svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske bliže se dani godišnje proslave naše Zaštitnice. Ovogodišnje slavlje Velike Gospe dočekujemo u dosad neviđenim okolnostima jer smo okruženi nevidljivim neprijateljem, COVID-om 19, koji nam prijeti, iako je naša župa, pod

zaštitom naše Čudotvorne Gospe Sinjske, prošla skoro neokrznuta u ovoj epidemiji. Vjerujući i dalje u njezin moćni zagovor, ovogodišnje slavlje Velike Gospe proslavit ćemo u nešto drugačijem obliku.

Budući da ćemo slijedećih nedjelja, a posebno kroz devetnicu i dane zavjetnih hodočašća imati

na okupu veći broj vjernika, odlučili smo već od ove nedjelje, 26. srpnja, do nedjelje 16. kolovoza, sve svete Mise slaviti na samostanskom dvorištu, (ako dopuste vremenske prilike) kako bismo mogli poštivati epidemiološke mjere i tako smanjili mogućnost zaraze. Uz prostor na samostanskom dvorištu, posredstvom

video zidova moći ćete sudjelovati na svetim Misama i u crkvi i u klausturu.

Za vrijeme svetih Misa pjevat će se samo promjenjivi dijelovi: ulazna pjesma, otpjev psalma, aleluja, darovna, pričesna i završna pjesma.

Zborovi će pjevati iz crkvenog kora.

Sakramentu pomirenja moći ćete pristupiti u klausturu i u samostanskom dvorištu pod odrinom, da imamo što manji broj vjernika na jednom, i to zatvorenom, prostoru.

Ovogodišnje slavlje Velike Gospe organizirat ćemo bez velike procesije gradom, na kojoj sudjeluju tisuće ljudi iz raznih krajeva Lijepe naše, kako bismo izbjegli

prozivanje, i ne daj Bože, da budemo žarište zaraze.

Kako bismo smanjili okupljanje većeg broja vjernika u pojedinim satima dana, imat ćemo 14. i 15. kolovoza svete mise skoro svaki sat. Pažljivo iščitavajte plakate i izaberite sat za sudjelovanje na svetoj Misi.

Za vrijeme blagdanskih dana pažljivo slušajte upute Stožera civilne zaštite. Na ulazu u crkvu i klaustar obvezatno dezinficirajte ruke i, ako ostane mjera na snazi, nosite maskicu.

Držite se i onih mjera koje Crkva preporuča: pričesćujte se samo na ruku; ne pružajte znak mira; pokušajte držati razmak dok idete ili čekate sv. pričest; za vrijeme svete Mise budite s onima koji su iz vaše obitelji i vašeg okruženja;

izbjegavajte druženja s nepoznatim osobama; ako se ne osjećate dobro, ostanite kod kuće.

I u ovakvoj proslavi Velike Gospe, naša nebeska zaštitnica neće biti daleko od nas, ne u „zlatnoj izolaciji“, nego u uz nas. Naša odgovornost i razboritost bit će blagoslovljena i naša će nas Gospa od Milosti uslišiti i spasiti.

Ovogodišnju proslavu Velike Gospe slavimo pod motom: Gospe, budi nam spas. Neka nas spasi od svega onoga čime bismo mogli nauditi sebi i drugima. Neka nas vodi putem koji će svima raznježiti srce, otvoriti ruke, učvrstiti vjeru, osnažiti nadu i sve dovesti do djelotvorne ljubavi.

Svima vama i svima koji ćete hodočastiti u naše Svetište želimo MIR i DOBRO!

Hodočašće župa Dicmo, Krušvar - Ercegovci, Trilj - Vedrine, Košute i Vojnić - Gardun

Hodočašćem župa Dicmo i Krušvar – Ercegovci, u nedjelju 2. kolovoza 2020., započeo je ciklus hodočašća župnih zajednica Splitsko-makarske nadbiskupije u Svetište Gospe Sinjske ususret svetkovini Velike Gospe.

Vjernici Dicma i Krušvara sa župnikom i dekanom don Vladom Strikićem te Krušvara i Ercegovaca slavili su euharistiju u 8 sati. Slavlje je pjesmom animirao župni zbor iz Dicma pod vodstvom s. Karmen Carić.

Istog dana u Svetište Čudotvorne Gospe Sinjske hodočastili su vjernici župa; Trilj-Vedrine, sa župnikom i dekanom Cetinskog dekanata don Stipom Ljubasom, vjernici iz Košuta sa župnikom don Tomislav Topčićem te vjernici župe Vojnić-Gardun i njihov župnik don Ante Gabrilo. Uz njih koncelebrirali su fra Petar Klapež i fra Tomislav Dukić, svećenici rodom iz Košuta, a slavljem je predsjedao don Ivan Odrlić, mladomisnik iz Košuta. Današnje hodočašće imalo je različit tijek događanja od dosadašnjih. Kako su vjernici pristizali u Svetište, jedan broj i pješice, pristupali su sakramentu svete pomirenja, a zatim su u 9.30 sati na samostanskom dvorištu slavili svetu misu.

Na kraju obaju misnih slavlja, prije posvetne molitve Gospi, hodočasnike i njihove dušobrižnike pozdravio je gvardijan i upravitelj Svetišta fra Ante Čovo.

Sveta misa za članove VAD-a

U crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske u nedjelju 2. kolovoza 2020., sukladno tradiciji uoči alkarskih svečanosti, slavljena je sveta misa za Viteško alkarsko društvo.

Euharistijskim je slavljem predsjedao sinjski gvardijan fra Ante Čovo. Misnom slavlju nazočili su alkari, alkarski momci i ostali članovi VAD-a na čelu s

predsjednikom Stipom Jukićem i vojvodom Boškom Ramljakom.

Na početku misnog slavlja fra Ante Čovo, pozdravljajući nazočne alkare, alkarske momke, vodstvo Alkarskog društva, gradonačelnicu i ostale vjernike, rekao je kako je dobro da alkarske svečanosti započinju pod okriljem Gospe Sinjske, kojoj treba zahvaliti za sve

učinjeno i nastaviti dalje viteški u svim aktivnostima.

Fra Ante je na kraju svete mise zazvao blagoslov na sve pripadnike VAD-a i zaželio da se 305. alkarske svečanosti održe uz zagovor i pomoć Čudotvorne Gospe Sinjske. Euharistijsko je slavlje animirao župski zbor pod ravnanjem fra Jure Župića i č.s. Jelene Mijić.

Dan domovinske zahvalnosti i duhovnih zvanja

U crkvi Gospe Sinjske u Sinju u srijedu, 5. kolovoza 2020., u 10 sati, prinošeći najuzvišeniju molitvu - svetu misu za Domovinu, proslavljen je Dan pobjede i domovinske zahvalnosti te Dan hrvatskih branitelja, 25 obljetnica vojno-redarstvene akcije Oluja.

U ovom slavlju sudjelovali su i svećenici, redovnici i redovnice Cetinske krajine slaveći i Dan duhovnih zvanja. Euharistijskim slavljem predsjedao je fra Ante Vučković. U slavlju je sudjelovalo 25 svećenika, oko 40 časnih sestara te bogoslovi, kandidatice i novakinje rodnom iz Cetinske krajine.

Mise zornice

Kroz devetnicu Gospi Sinjskoj u samostanskom dvorištu u 6 sati slavimo misu zornicu. Slavljinama su predsjedali: fra Ante Čovo, fra Perica Maslač i fra Toni Šimunović Erpušina. U utorak, 11. kolovoza 2020. euharistijskim slavljem je predsjedao fra Toni. Koncelebrirali su don Josip Bečić, župnik na Biteliću i Zasioku, koji

u Svetištu kroz devetnicu pomaže u sakramentu pomirenja, fra Ante Prološčić, župni vikar u Drnišu, koji svake godine pješice iz Solina hodočasti Gospi te don Mladen Ivišić, župnik u Žeževici koji je sa svojim župljanima hodočastio pješice u Sinj.

Hodočašće Glavica

Već od ranog jutra na blagdan Preobraženja Gospodinova, 6. kolovoza 2020., vjerni puk ispunio je Svetište Gospe Sinjke, izvršio svoj zavjet Gospi, ispovjedio se i slavio svetu misu. Misom zornicom u 6 sati kojom je predsjedao župnik fra Perica Maslač započela je devetnica Gospi Sinjskoj.

Zavjetno hodočašće filijalnih zajednica župe Gospe Sinjske tradicionalno na prvi dan devetnice otvorili su vjernici Glavica euharistijskim slavljem u 7 sati. Na početku svete mise hodočasnike je pozdravio gvardijan i upravitelj svetišta fra Ante Čovo, a slavljem je predsjedao don Augustin Radović, župnik

župe sv. Jakova – Cista Velika. U koncelecijaciji su bili fra Marko Đerek, župni vikar koji posluhuje Glavice te fra Daniel Stipanović i fra Eugen Poljak, svećenici rodom iz Glavica. Zbor iz Glavica animirao je misno slavlje, a vjernici su čitali čitanja i molitvu vjernika. Don Augustin, propovjednik

u devetnici, u homiliji je govorio o današnjem blagdanu Preobraženja Gospodnjeg u kojem trojica učenika svjedoče času preobraženja. Ovaj nas blagdan uvodi i podsjeća na božanski život u nama koji nikad ne prestaje, otvara nas prema vječnom životu i otkriva nam lice Isusova milosrđa i ljubavi.

Mi ovom svijetu trebamo pokazati lice Božje, preobraziti sebe bližnje, svojom čvrstom vjerom i stavom koji se klanjaju samo Bogu – naglasio je propovjednik. Na kraju slavlja posvetnu molitvu Gospi Sinjskoj predmolio je fra Marko Đerek..

Hodočašće župe Otok – Udovičići

Kroz devetnicu Gospi Sinjskoj hodočaste i mnoge župe Cetinskog dekanata. Tako su i ove godine na prvi dan devetnice, 6. kolovoza

2020., hodočastili vjernici iz župe Otok – Udovičići.

Misnim slavljem u 9 sati predsjedao je don Augustin Radović, propovjednik devetnice. U koncelebraciji

su bili svećenici rodom iz ove župe: fra Stanko Milanović Litre, fra Ivan Norac Kljajo, fra Božo Norac Kljajo, fra Duško Botica, fra Dušan Moro, fra Jakov Dževrnja Viro,

fra Frano Milanović Litre, fra Neven Pavlinušić, fra Ivica Erceg, fra Lukica Vojković, fra Toni Šimunović, kao i župnik fra Nikica Ajdučić, a prisutne su bile i časne sestre te ministranti.

Propovjednik je u homiliji govorio o blagdanu Preobraženja Gospodnjega te o Gospi koja nam

pomaže u našim nevoljama govoreći: „Gospe blagoslovi svoje sinove i kćeri koji su kušani, da ustrajemo moli za nas, svrni svete oči blage sa oltara Majko svog, iz te tvoje slike svete koju slavom resi neka tvoj moćni zagovor udjeli da nam otajsta svete vjere budu na spasenje duše i tijela kako bi bili dionici slave neba.“

Posvetnu molitvu na kraju slavlja izmolio je fra Nikica Ajdučić, župnik župe Otok – Udovičići.

Večernja devetnica

I ove 2020. godine imali smo 9-dnevnu duhovnu pripravu za slavlje Gospe Sinjske kojom smo raspoložili i dušu i srce za Gospodina. Svakoga dana u 18.20 sati, okupljeni na samostanskom dvorištu, franjevci i vjerni puk su molili krunicu i marijanske litanije. Potom je slijedilo večernje euharistijsko slavlje. Euharistijskim slavljima tijekom Devetnice predsjedali su: don Augustin Radović, fra Tomislav Dukić i p. Vinko Maslač.

Hodočašće Brnaza i Čaporica

su od njih pješice stigli u sinjsko svetište, gdje su pristupili slavlju sakramenta ispovijedi i u tihoj molitvi iščekivali početak euharistijskoga slavlja, koje je započelo u 7 sati.

Euharistijskim slavljem predsjedao je don Augustin Radović, a koncelebrirali su fra Mladen Marić, fra Boris Čarić i fra Antonio Mravak, župni vikar

Niti ima niti je ikad bilo kršćanina koji ne bi ljubio i štovao blaženu Djevicu Mariju. I nije bilo vremena kad Crkva nije štovala nebesku Pomoćnicu i svoju djecu učila da je ljube, da joj se mole i da joj se utječu. Onda nije ni čudo da nema kršćanskog mjesta gdje ne bi bilo ili crkve ili kapelice ili barem slike Marijine koju vjernici časte i poštuju.

U toj vjeri i odanosti svake godine kroz devetnicu Gospi Sinjskoj vjerni puk se okuplja oko slike Gospe Sinjske. Drugoga dana devetnice u petak, 7. kolovoza 2020. god., u Svetište su hodočastili

vjernici sinjske filijale Brnaze i župe sv. Roka – Čaporice. Mnogi

za Brnaze. Liturgijsko pjevanje animirao je zbor iz Brnaza. Na početku euharistijskog slavlja hodočasnike je pozdravio fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta. Don Augustin je u homiliji naglasio da nam Novi zavjet prikazuje Mariju kao vjernicu, kao učiteljicu vjere u čemu je i nama primjer ako želimo biti dionici nebeske slave. Njezina je veličina upravo u poniznoj vjeri koja se očitovala u svakodnevnom životu.

Na samom završetku 'Posvetnu molitvu Čudotvornoj Gospi Sinjskoj' molio je fra Antonio.

Hodočašće župe Gala – Gljev i Kaštela – Radun

don Augustin Radović, župnik Ciste Velike. Koncelebrirali su fra Božo Gulić, fra Dušan Moro, fra Jure Zebić, fra Nikica Ajdučić, fra Antonio Mravak, fra Toni Šimunović, fra Luka Delić, župnik u Gali i na Gljevu te don Mate Škaričić župnik u Radunu.

Liturgijsko pjevanje animirao je župni zbor Gale i Gljeva. Na početku euharistijskoga slavlja hodočasnike iz Gale i Gljeva pozdravio je fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta.

Propovjednik je kroz homiliju potaknuo hodočasnike da u svom životu učimo od učiteljice

Svake godine u devetnici Gospe Sinjske pobožni narod dolazi u Sinj da zahvali Gospi na primljenim milostima, da traži nove milosti, da se svojoj Majci pomoli, da joj se izjada i da joj hvalu pjeva. Tako su kao i svake godine u petak, 7. kolovoza 2020. godine Gospi hodočastili župljani župe Svih Svetih, Gala – Gljev i župe Kraljice Mučenika, Kaštela – Radun.

Mnogi su se hodočasnici po dolasku u sinjsko svetište ispovijedili i zapisali misne nakane za svoje žive i pokojne.

Euharistijskim slavljem koje je započelo u 9 sati predsjedao je

vjere, Gospe: ona razmišlja pameću i srcem, ona se pita i slobodnom voljom pristaje služiti. Ne boj se ići tim putem, jer Gospodin je s tobom, zaključio je don Augustin.

Prije otpusnog blagoslova, fra Luka je predvodio Posvetnu molitvu Gospi Sinjskoj.

Hodočašće Radošića

jutros ponavlja. Poput Marije, u jednostavnosti i potpunom predanju Bogu otvorimo se za trajnu Milost. Gospe Sinjska, moćna Djevo, usliši nam molbe glas. Pred tobom nas smjernih evo, o pogledaj Majko i spasi nas, zaključio je don Augustin svoju homiliju.

Posvetnu molitvu Gospi Sinjskoj u kojoj su na poseban način bili uključeni svi stari, bolesni i nemoćni predmolio je fra Perica.

Cilj svakog hodočasnika koji dolazi u Sinj je kleknuti i sklopiti ruke pred slikom Majke od milosti, uputiti joj svoje molitve i zahvale, zapaliti svijeću i otvoriti srce njenoj milosti. Mnogi na zavjet dolaze bosu, pješice, iz dalekih krajeva. U jutarnjim satima u subotu, 8. kolovoza 2020. Gospi su hodočastili oni koji su joj geografski najbliži, vjernici filijalne zajednice Radošić. Za njih se u 7 sati slavila sveta u samostanskom dvorištu, kojom je predsjedao don Augustin Radović, svećenik rodom s Radošića, u koncelecijaciji je bio župnik fra Perica Maslač.

U svojoj homiliji propovjednik devetnice naglasio je hodočascima da nam Marija može

pomoći na našem vjerničkom putu. U svim njezinim reakcijama i životnim odnosima vidimo ženu snažne i zrele vjere koja je po svojoj otvorenosti Bogu postala Njegov dom.

Mariju je zauvijek obilježila rečenica sa svadbe u Kani Galilejskoj: „Što god vam rekne učinite.“ Marija tu istu rečenicu i nama

Hodočašće župe Bajagić – Obrovac

Svatko tko hodočasti Gospi Sinjskoj može se uvjeriti, da ju je dobri Bog na osobit način odabrao, da po njoj milosti dijeli. Zato je u svim župama Cetinske krajine izražena pobožnost prema čudotvornoj Slici. To su 8. kolovoza 2020. još jednom posvjedočili Gospini vjerni štovatelji iz župe Bajagić – Obrovac – Čačijin Dolac sa svojim župnikom fra Ivanom Doturom.

Sve ih je pozdravio gvardijan i upravitelj svetišta fra Ante Čovo. Svetom misom u 9 sati je predsjedao don Augustin Radović.

U homiliji je ohrabrio hodočasnike da i jutros u ovom Svetištu kao i u Kani majčinsko oko promatra i vidi sve naše jade i nevolje, tjelesne i duhovne potrebe.

Svatko od nas dolazi nebeskoj Majci s nakanom u svom srcu koju želi prikazati kako bi nam Ona pokazala put upravo onako kako je činila kroz čitavu povijest našeg naroda. Gospe naša Sinjska neka Tvoji sveti

mir i poniznost kojima zračiš bude poticaj i nova snaga obnove i procvata vjere našeg naroda.

Učini da se ponovno vratimo svakodnevnom predanju Božjoj volji, naglasio je propovjednik.

Hodočašće mladih

Ranom zorom, u nedjelju 9. kolovoza 2020., u Svetište Gospe Sinjske počele su pristizati kolone mladih koji su se na svoje hodočašće prema Sinju uputili iz Solina. Tradicionalno hodočašće naziva „Od Gospe do Gospe“, usprkos trenutnom stanju u svijetu održano je i ove godine i to po 38. put.

U večer, 8. kolovoza 2020. u Svetištu Gospe od Otoka u Solinu, hodočasnike je, poslije Euharistijskog slavlja, blagoslovio mons. Marin Barišić, nadbiskup i metropolit Splitsko – makarski, a u Sinju ih je dočeka i pozdravio fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta Gospe Sinjske.

Misnim slavljem za mlade hodočasnike, u 6 sati, predsjedao je mons. Miroslav Vidović, generalni vikar Splitsko makarske nadbiskupije, a u koncelebrirali su fra Ante Čovo te još dvojica svećenika.

U svojoj propovijedi mons. Vidović posebno se zaustavio na pitanju ljubavi objašnjavajući kako je ljubav zapravo sami Bog te opovrgavajući ljudske tvrdnje kako ljubavi nema. Kao što Boga ima tako ima i ljubavi.

Za oltarom Gospodnjim posluživali su franjevački i dijacezanski bogoslova, a pjevali su mladi Gospe Sinjske uz orguljašku pratnju fra Tonija Šimunovića Erpušine.

Hodočašće Lučana

Na tisuće hodočasnika svake godine o svetkovini Velike Gospe dolaze u Svetište Gospe Sinjske na poklon i zavjet. Koliko je u našem narodu raširena pobožnost prema Gospi Sinjskoj pokazali su još jednom i vjernici filijalne zajednice Lučane koji su u ponedjeljak, 10. kolovoza 2020. hodočastili svojoj majci. Nakon što su pristupili sakramentu pomirenja slavili su i zavjetnu misu u 7 sati kojom je predsjedao fra Daniel Stipanović, župnik župa Sv. Jure - Ogorje i Svih Svetih - Zlopolje.

Fra Daniel je u homiliji potaknuo vjernike zajednice sv. Kate - Lučane da poput sv. Lovre i

blažene Djevice Marije Gospe Sinjske ostanu vjerni Bogu unatoč svim protivštinama ovoga svijeta. U koncelebraciji je bio fra Marko Đerek, župni vikar župe Gospe Sinjske, koji poslužuje Lučane.

Hodočašće Turjaka

Tko god je vidio sliku Gospe Sinjske, osjetio je u sebi nešto plemenito, nešto lijepo i uzvišeno da to ljudske riječi ne znaju do kraja opisati.

Blagi lik Majke od Milosti svake godine privlači i vjernike iz župe sv. Ante - Turjaci koji su u ponedjeljak, 10. kolovoza 2020., pohodili Svetište predvođeni svojim župnikom fra Lukicom Vojkovićem.

Misnim slavljem u 9 sati predjedao je fra Daniel Stipanović, a koncelebrirala su uz župnika fra Lukicu i trojica svećenika rodom iz Turjaka: fra Ante Budimir, fra Ivan Križanović i fra Miroslav Ančić.

Poslije svete mise "Posvetnu molitvu Čudotvornoj Gospi Sinjskoj" izmolio je fra Lukica.

Hodočašće Karakašice i Suhača

Na blagdan sv. Klare Asiške, 11. kolovoza 2020., u svetište Gospe Sinjske hodočastili su vjernici iz sinjskih filijala Karakašica i Suhač. U samostanskom klausturu oca fra-njevci su ispovijedali od 5.30 sati hodočasnike koji su pristizali u sve većem broju kako se približavao početak euharistijskog slavlja. Svečani zvuci sinjskih zvona označili su početak euharistijskog slavlja na samostanskom dvorištu koje je započelo u 7 sati, a predsjedao je fra Daniel Stipanović, propovjednik devetnice. Koncelebrirali su fra Frano Pupiće Bakrač, župni vikar

za Karakašicu, fra Siniša Balajić, vice-tajnik za formaciju i studije u Generalnoj kuriji, fra Ante Čovo, gvardijan, fra Stjepan Čovo, umirovljeni profesor splitskog KBF-a i fra Domagoj Runje, profesor na KBF-u Split.. Liturgijsko pjevanje animirao je zbor iz Karakašice. Na početku euharistijskoga slavlja hodočasnicima se obratio fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta. Zahvalio je svim vjernicima koji njeguju ljubav i blizinu prema sinjskom svetištu. Fra Daniel je u propovijedi istakao da ovih dana sa svih strana slušamo kako trebamo biti odgovorni.

Pritisak je u nama zbog pandemije koronavirusa, bojimo se i za sebe i za druge oko sebe. Onaj tko nam želi dobro, najbolje za nas je Isus. I zato nam izgovara ove riječi: "Ostanite u meni", ako želite postići dobro. Povezanost s Isusom je nužna da bismo rod donijeli. Krštenjem smo povezani s njima, sasakramentima smo povezani s Njim, na osobit način u euharistiji, koja je naša hrana da bismo bili dobri. Fra Frano je predvodio Posvetnu molivu Čudotvornoj Gospi Sinjskoj, koju su sa zanosom ponašnjali svi hodočasnici.

Hodočašće Graba, Jabuke, Velića, Rude, Vrpolja, Strizirepa i Čačvine

Utorak, 11. kolovoza 2020., veliko mnoštvo hodočasnika uputilo se prema svetištu Gospe Sinjske, kako bi ispunili svoj zavjet i uputili nebeskoj Majci pobožne prošnje. Zvona sa sinjskoga zvonika pozdravila su vjernike iz Graba, Jabuke, Velića, Rude, Vrpolja, Strizirepa i Čačvine. Svi oni pristigli s istim ciljem - upravitelji pogled prema milosnom liku Gospe Sinjske i ponizno zamoliti zagovor kod božanskog Sina, bilo zagovor za obitelj, za posao, za prijatelje, za Domovinu.

Zvona su još jednom svečano zazvonila, a milinu zvuka sinjskih zvona ubrzo su zamijenili zanosni zvuci orgulja. To je bio

znak da euharistijsko slavlje u 9 sati počinje. Slavljem je predsjedao je fra Daniel Stipanović. Koncelebrirali su svećenici iz spomenutih mjesta: fra Duško Botica, župnik Graba-Jabuke-Velića, don Marin Matijaca, župnik Rude, don Ivan Ujević, župnik Vrpolja-Strizirepa-Čačvine te svećenici rodom iz ovih župa: fra Luka Delić, fra Ivan Čikara, don Gabrijel Kamber, don Ante Bitunjac. Liturgijsko pjevanje animirao je zbor iz Rude, a asistirali su bogoslovi rodom iz Velića, braća Marko, Renato i Robert Pudar. Na početku euharistijskog slavlja hodočascima se obratio fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta. Izrazio je srdačnu

dobrodošlicu svim hodočascima, svećenicima i časnim sestrama.

Fra Daniel je u homiliji protumačio Isusove riječi iz evanđelja: "Tko jede moje tijelo, ostaje u meni i ja u njemu." Iz toga proizlazi naša snaga za život. Zvati se kršćanin znači znati biti kršćanin životom i ponašanjem i živjeti po zapovjedima. Učimo od Isusa, vršimo Njegove zapovjedi i ostat ćemo u njemu. Gospa nam je primjer kako ostati s Gospodinom, kako živjeti po Njegovim zapovjedima. Neka nam Gospodin po Njegovom zagovoru to i udjeli.

Na kraju je don Marin predvodio Posvetnu molitvu nebeskoj Majci.

Hodočašće Čitluka i Jasenskog

Sedmoga dana devetnice Gospi Sinjskoj u srijedu, 12. kolovoza 2020., u najveće marijansko svetište hrvatskog naroda hodočastili su vjernici iz sinjskih filijala Čitluka i Jasenskog. Svi hodočasnici, među koji su mnoge obitelji, u svojim srcima nose samo jednu želju - susresti Boga i osjetiti majčinsku blizinu nebeske Djevice, koja je i daleke 1715.-te godine dala toliko potrebnu snagu i utjehu braniteljima Sinja i Cetinske krajine.

U samostanskom klausturu i oboju toliki su našli pomirenje s Bogom i ljudima u slavlju sakramenta ispovijedi. Euharistijsko slavlje je započelo u 7 sati. Predsjedao je p. Vinko Maslač, isusovac. Koncelebrirali su: fra Mladen Marić župni vikar za

Čitluk - Jasensko i fra Stjepan Matić. Asistirali su franjevački bogoslovi, a liturgijskim pjevanjem animirao je zbor iz Čitluka - Jasenskog. Na početku slavlja hodočasnicima se obratio fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta. Svima izrazivši iskrenu dobrodošlicu, posebno je pozdravio svećenike i mjesni zbor.

Vinko je u propovijedi govorio o shvaćanju da smo svi stvoreni na sliku Božju i da prema toj slici moramo ostvarivati Božji naum prema svakom od nas. Pripremamo

se za proslavu Uznesenja blažene Djevice Marije sakramentima pomirenja i euharistije kroz ove dane devetnice. Stvoreni smo na sliku Božju, na sliku Isusa Krista. Ta činjenica je poziv da budemo svjesni da smo stvoreni, da postojimo, da budemo sveti. Pozvani smo ostvarti Božji naum za svakog od nas. Stvoren si čovječe da služiš Bogu i tako spasiš svoju dušu, zaključio je propovjednik.

"Posvetnu molitvu" predvodio je fra Mladen.

Hodočašće

Bitelića, Zasioka i Ugljana

U srijedu, 12. kolovoza 2020. god., u svetište Gospe Sinjske hodočaštilo je oko 500 hodočasnika iz nekoliko župa Splitsko-makarske nadbiskupije. To su župe: Male Gospe - Bitelić, sv. Ivana Krstitelja - Zasiok, sv. Ante Padovanskog - Ugljane. Mnogi su se hodočasnici po dolasku u Svetište ispovijedili u samostanskom klasturu i oboru, u kojem oci franjevci ispovijedaju već od ranih jutarnjih sati. Euharistijsko slavlje započelo je u 9 sati, a predsjedao je p. Vinko Maslač, prior isusovačkog samostana u Dubrovniku. Koncelebrirali su svećenici: fra Nedjeljko Tabak, župnik Ugljana, don Josip Bečić, župnik Bitelića i Zasioka i fra Ante Prološčić. Asistirali su bogoslovi i ministranti, a liturgijsko pjevanje je animirao fra Toni Šimunović. Na početku euharistijskog slavlja hodočasnike je pozdravio fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta. Izrazio je veliku radost što rijeke hodočasnika iz dana u dan pristižu u svetište Gospe Sinjske. P. Vinko je u propovijedi naglasio kako je Gospa našla

milost u Boga. Po njoj je Bog dao sebe, utjelovio se za naše spasenje. Molimo za spasenje duše, molimo da budemo sveti, molimo milosrđe Božje kao i Marija na svadbi. Kad dođe do nevoje, znademo tamo je majka koja odmah ide sinu za rukav i govori: nemaju vina,

nemaju blagoslova, nemaju nade, nemaju zdravlja, nemaju sloge. Budimo odani i predani, sigurni u njezin zagovori i zahvalni za tolike milosti pa i za ovu da smo joj i danas mogli doći. "Posvetnu molitvu" vjernika i župa Gospi Sinjskoj predvodio je fra Nedjeljko.

Hodočašće Sinja i Podvaroša

U četvrtak, 13. kolovoza 2020. god., u Svetište Gospe Sinjske hodočastili su Sinjani. Domaćini su u ranim satima počeli pristizati u svoju crkvu, gdje su se mnogi ispovijedili, duhovno pripravili za euharistijsko slavlje da bi još jednom mogli zahvaliti Isusovoj majci, sinjskoj pomoćnici koja im uvijek pomogala u nevoljama. Svečani zvuci zvona i orgulja označili su radostan početak zavjetnog dana Sinja i Podvaroša. Euharistijskim slavljem predsjedao je p. Vinko Maslač, isusovac.

Koncelebrirali su: fra Perica Maslač, sinjski župnik, fra Marko Domazet Lošo, fra Jozo Župić i fra Ivan Križanović. Asistirali

su bogoslovi, a liturgijsko pjevanje animirali su pjevači iz zbora Gospe Sinjske.

Na početku euharistijskoga slavlja hodočasnike je pozdravio fra Ante Čovo, gvardijan. Izrazio je radost ponovnog susreta s ljudima koji su najbliže crkvi Gospe Sinjske. P.Vinko je propovijedao o Blaženoj Djevici Mariji, kraljici mira, koja nas uvijek vodi svome Sinu.

"Posvetnu molitvu" župe predvodio je Župnik.

Hodočašće Hrvaca, Potravlja, Zelova i Tijarice

Na svoj zavjetni dan u četvrtak, 13. kolovoza 2020. stigli su vjernici iz župa Hrvace, Potravlje - Satrić - Maljkovo, Zelovo i Tijarica - Kamensko. S molitvom i pjesmom na usnama mnogi hodočasnici iz spomenutih župa ustali su još za mraka i krenuli put najvećeg marijanskog svetišta hrvatskog naroda, moliti i obnoviti svoj zavjet Bogu i nebeskoj Majci. Ovaj se puk redovito ispovijeda o svetkovini Velike Gospe, pa je neobična radost vidjeti toliko mnoštvo skrušenih duša koje po sakramentu ispovijedi zadobivaju pomirenje s Bogom i ljudima. Euharistijskim slavljem predsjedao je p. Vinko Maslač. Koncelebriralo je 10 svećenika: fra Neven Pavlinušić, župnik Hrvaca, fra Tino Labrović,

župnik Potravlja, fra Mladen Prolić, župnik Vrlike, fra Pavao Vučković, fra Mile Marović, fra Mate Matić, fra Nediljko Tabak, fra Stipe Bešlić i don Mile Čalo. Propovjednik je naglasio da je Sinjsko svetište živo vrelo milosrđa i utjehe, znak prisutnosti Božje među ljudima po sakramentima pomirenja i euharistije.

Liturgijsko pjevanje animirao je župni zbor iz Potravlja, a asistirali su bogoslovi i ministranti. Na početku euharistijskog slavlja hodočasnicima se obratio fra Ante Čovo, gvardijan. Srdačno je pozdravio svećenike i mnogobrojne župljane koji su stigli na zavjet nebeskoj Majci. "Posvetnu molitvu" predvodio je fra Tino, župnik Potravlja.

Vigilija

U predvečerje Velike Gospe, 14. kolovoza 2020., proslava svetkovine Uznesenja Blažene Djevice Marije u Sinju započela je u 18 sati na samostanskom dvorištu. Nakon ulazne pjesme, fra Toni Šimunović, župni vikar ispjevao je Pohvale Gospi Sinjskoj. Euharistijskim slavljem je predsjedao mons. Ante Jozić, novi Izabrani naslovni nadbiskup Cisse, Apostolski nuncij u Bjelorusiji. U koncelebraciji su

bili gvardijan i upravitelj Svetišta fra Ante Čovo, župnik fra Perica Maslač i drugi svećenici.

Mons. Jozić u svojoj propovijedi istaknuo kako je radostan što vidi veliki broj hodočasnika koji su došli u Svetište Gospe Sinjske da joj se zahvale za sve dobro što im je Bog po njezinu zagovoru udijelio te da je i on sam zahvalan što ga je molitva Gospi sačuvala u prometnoj nesreći koja mu se dogodila prošle godine.

Euharistijsko slavlje na Vigiliju Velike Gospe animirao je mješoviti župni Zbor Svetišta pod ravnanjem fra Jure Župića i s. Jelene Mijić.

Središnje slavlje svetkovine

dvorištu i širem okružju koji su sudjelovali u ovoj euharistiji, naročito hodočasnike pristigle u sinjsko svetište.

Na početku homilije posebno je pozdravio osobe treće životne dobi, djedove i bake, koji su bili i tema današnjeg razmišljanja kao i njihovi unuci. Mons. Barišić je naglasio da Uznesenje Blažene Djevice Marije ove godine slavimo u posebnim okolnostima. Uza sve opasnosti koronavirusa, poštujući mjere i ograničenja, hodočastimo svojoj Majci Mariji

Da je hrvatski puk vjeran nebeskoj Majci moglo se vidjeti na svetkovinu Velike Gospe u Sinju, kada su u svetište hodočastile tisuće vjernika iz mnogih krajeva Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Potaknuti događanjima u svijetu u borbi protiv virusa Covid za ovogodišnji moto cijele proslave uzet je zaziv "Gospe, spasi nas".

Središnjim euharistijskim slavljem predsjedao je splitsko-makarski nadbiskup metropolit mons. Marin Barišić uz koncelebraciju provincijala fra Marka Mrše, sinjskog gvardijana fra Ante Čove, župnika fra Perice Maslaća i drugih svećenika.

Nekoliko minuta prije početka slavlja koje se trebalo održati u dvorištu samostana određeno je da sveta misa bude u crkvi zbog vremenskim neprilika.

Otvarajući svečano misno slavlje nadbiskup Barišić pozdravio je sve nazočne u crkvi, klastru,

– Gospi Sinjskoj. Naša ljubav prema Blaženoj Djevici je jednostavno jača. Slijedimo primjer ljubavi kojeg nam daje naša Gospa.

U pandemiji koronavirusa najugroženije su osobe treće životne dobi. Međutim, za njih je daleko opasniji društveni virus: zaborava, nepažnje, nebrige i odbačenosti starijih osoba.

U mentalitetu mladosti, ljepote, uspjeha, konkurencije, gdje se čovjek vrednuje po društvenom statusu i imanju, osobe treće i četvrte životne dobi ne samo da su periferija nego se ponekad na njih gleda kao na teret društva. Marija nam je primjer međugeneracijske solidarnosti", naglasio je nadbiskup Barišić donoseći

primjere svjedočenja djece i mladih i njihove odnose sa starijima objavljene u zborniku "Na koljenima djeda i bake".

Euharistijsko je slavlje animirao je mješoviti zbor župe Gospe Sinjske pod ravnanjem fra Jure Župića i sestre Jelene Mijić.

Homilija mons. Marina Barišića na proslavi svetkovine Velike Gospe Nadbiskup metropolit splitsko-makarski Marija i osobe treće životne dobi

1. Draga braćo i sestre, proslavu Uznesenja Blažene Djevice Marije ove godine slavimo u posebnim okolnostima. Uza sve opasnosti koronavirusa, poštujući mjere i ograničenja, hodočastimo svojoj Majci Mariji - Gospi Sinjskoj. Naša ljubav prema Blaženoj Djevici je jednostavno jača. Slijedimo primjer ljubavi kojeg nam daje naša Gospa. Ona je, hodeći prema domu Zaharije i Elizabete, trebala nadvladati dug i naporan put, vrućinu i uspinjanje u judejsko Gorje.

Tragom Majčina primjera ljubavi, ovogodišnje hodočašće dovelo je u svetište Gospe Sinjske nas,

njezinu djecu, bez obzira na godine: starije - djedove i bake, odrasle - očeve i majke, mlade - djecu i unuke. Hodočastimo iz raznih mjesta naše Splitsko-makarske nadbiskupije i mnogih drugih sredina: Bosne i Hercegovine te europske i šire dijaspore. Tolike obitelji prisutne su sa svim svojim članovima, a ovdje smo zajedno jedna Marijina obitelj. Svi vi koji nas pratite posredstvom društvenih mreža dionici ste našega slavlja.

2. U radosnom ozračju blizine i duhovne povezanosti s našom Gospom, a i međusobno, sve vas srdačno pozdravljam!

Pozdravljam oca Provincijala i svu braću franjevence - čuvare Gospina svetišta, gradonačelnicu grada Sinja, Viteško alkarsko društvo, branitelje i sve nositelje državnih, županijskih i gradskih vlasti kao i sve hodočasnike. Srdačan pozdrav svim „Zaharijama i Elizabetama“ našega vremena, starijim osobama: djedovima i bakama.

3. Zašto danas na svetkovinu Uznesenja Blažene Djevice Marije u nebo osobit pozdrav vama, poštovane osobe treće životne dobi, dragi djedovi i bake?

Razlog tomu je mlada djevojka Marija koja iz Nazareta ide u pohod starijim osobama Zahariji i Elizabeti u grad judejskog Gorja, o čemu nas izvješćuje evanđelje današnje svetkovine. Evanđeoski događaj Marijina pohođenja svi nam je blizak, rado ga slušamo i u njemu se prepoznajemo. Poštovani djede i bako, i osobe starije životne dobi, vjerujem da vas Marijin pohod podsjeća na radosne pohode vaše djece i unuka. Oni se također prepoznaju u evanđeoskom pohodu jer ih podsjeća na radost dolaska i boravka s vama. Poput Elizabete u tim radosnim trenucima izgovarali

ste zahvalne i nadahnute riječi, štoviše, vašoj radosti nedostajalo je riječi. Svi vi koji ste bili u ulozi Marijina pohoda, sinovi i kćeri, djeca i unuci, osjećali ste neobično zadovoljstvo koje se rađa iz gestâ pažnje, uvažavanja i ljubavi prema starijim osobama. Svi u pohodima doživljavamo i shvaćamo kako je malo potrebno za sreću i ljepotu ovoga našega svakodnevnog života.

4. Stoga se pitam, zašto odgađamo ili ponekad zaboravljamo ovaj provjereni put naše radosti i sreće drugih? Čemu izmišljeni razlozi: nema vremena, zauzet sam, dalek je put, velike su vrućine, ne osjećam se dobro... koji nas ostavljaju pasivnima i nepokretnima, udaljenima od rodbine, prijatelja i bližnjih? Ne možemo se osjećati dobro ako izbjegavamo pohod djedu i baki. Zapravo, daleko bismo se bolje osjećali pohodom u gorje svojima iza Biokova, Mosora i Kozjaka, nego u komodu svoje pasivnosti.

Jedno je sigurno, onako kako se mi odnosimo prema svome ocu i majci, tako će se sutra, ako ne već i danas, odnositi naša djeca prema nama. Braćo i sestre, danas u prvi plan stavljamo naše starije osobe, ne samo zbog primjera koji nam daje Majka Marija, nego i zbog toga što nas na pažnju i ljubav prema djedu i baki upućuju naša djeca i mladi koji su na ovu tematiku priredili jedan divan zbornik literarnih i likovnih radova pod

naslovom „Na koljenima djeda i bake“. Djeca i mladi podsjećaju nas da obitelj uključuje djeda i baku te u njima otkrivaju svoje najbolje prijatelje, zanimljive učitelje i strpljive sugovornike koji im pomažu cjelovito promatrati život u perspektivi Marijina i našega uznesenja.

5. U pandemiji koronavirusa najugroženija je populacija osoba zrelije životne dobi. Međutim, za

njih je daleko opasniji društveni virus: samodostatnosti, zaborava, nepažnje, nebrige i „kulture“ odbačenosti starijih osoba. U mentalitetu mladosti, ljepote, uspjeha, konkurencije, gdje se čovjek vrednuje po društvenom statusu i imanju, osobe treće i četvrte životne dobi ne samo da su periferija, nego se ponekad na njih gleda kao na teret društva. Koliko god mi to nastojali ignorirati i prikrivati, u opasnosti smo da ovaj način razmišljanja zahvati i nas, a još više naše mlade naraštaje. Djed i baka, nisu teret nego obiteljsko blago i društveni kapital. Oni nam predaju i obogaćuju nas, ne samo pokretnom i nepokretnom imovinom, nego svojom životnom mudrošću, kao i duhovnim i moralnim vrednotama. Neke stvari se očito mijenjaju, kao npr. stil odijevanja danas nije jednak onomu iz vremena naših djedova i baka. Da, haljine i odijela se mijenjaju, ali ono što je djeda i baku odredilo i nosilo kroz život: ljubav, solidarnost, poštenje, dobrotu, pomirenje, briga za ugrožene, vjera u Boga i ljubav prema svojoj Domovini, to trajno ostaje. Oni su škola mudrosti i svetište života. S njima se puno dobiva, a bez njih mnogo gubi. Oni ne pripadaju drugom vremenu, nego žive u našem vremenu. Mi smo kontinuitet njihova života

- njihove mladice na obiteljskom stablu!

6. Poštovane osobe starije životne dobi, dragi djede i bako! Doista, vi ste obiteljsko i društveno srebro i zlato! Jer što će nam društvo blagostanja stvari, a zaborava osoba? Ako nama ovlada „virus“ isključivanja osoba kao tereta zajednice, postat ćemo nesigurno i problematično društvo koje neće daleko stići jer ne ide u smjeru života. Sigurno, ako nema budućnosti za starije osobe, nema budućnosti ni za mlade. Stoga, poštuju oca i majku - također, djeda i baku - da dugo živite i dobro vam bude na zemlji! Iz evanđelja zaključujemo da su Joakim i Ana odgajali svoju kćer Mariju u duhu poštivanja odraslih, naročito starijih osoba. Marija je primjer međugeneracijske solidarnosti. No, ova mlada nazaretska djevojka nije obična djevojka. Ona, milosti puna, postala je majka Sina Božjega. U svome krilu nosi Utjelovljenu Božju Riječ. Tako uzvišena, a ponizna. Ne očekuje da se k njoj dolazi i njoj klanja, nego ona odlazi u Elizabetinu i Zaharijinu kuću kao službenica, postaje kućna pomoćnica.

7. Iznenadena Marijinim pohodom, pomlađena Elizabeta izgovara nadahnute riječi koje u radosti obnovljenog i novog

života idu do Izvora života - do Boga: „Ta otkuda meni da mi dođe majka Gospodina mojeg?“ (Lk 1, 43). U Marijinu pohodu pohada nas Mlado Sunce s visine - Utjelovljena Riječ - Božji Sin. Marijina zahvalna molitva „Veliča“ i Elizabetine nadahnute riječi cjelovito zahvaćaju osobni i društveni život, prožet teologijom, vjerom i duhovnošću. Braćo i sestre, zar sličnu dubinu mudrosti i cjelovitosti pogleda na život ne doživljavamo u susretu s djedom i bakom? Pitaju nas za zdravlje, školu, posao, život svakodnevnja, ali u svojoj mudrosti idu dublje i sadržajnije. Zanimaju se i za zdravlje duše: „Idete li nedjeljom na misu? Molite li se? Idu li djeca na vjeronauk? Radite li pošteno i odgovorno?“ O, kako su djed i baka sretni zbog svoje djece i unuka! Često na njih misle i za njih mole! Oni su najbolji odgojitelji svojih unuka! Uče ih zahvaljivati, nositi se s poteškoćama, ohrabrenje su im u krizama. Osobito u jubilejima svoga braka, djeci i unucima primjerom svjedoče da je život bez ljubavi suhoparan, težak i prazan. Kolika je važnost riječi djeda i bake, svjedoči i papa Franjo koji kaže da i danas nosi sa sobom riječi koje mu je baka uputila i dala na dan njegova svećeničkog ređenja.

8. Ovo potvrđuju i toliki mladi iz svog iskustva posvjedočenog u zborniku „Na koljenima djeda i bake“. Evo nekih dječjih svjedočanstava i pogleda: „Baka i krunica su nerazdvojive: moli se za mene i obitelj moju, nikad ona ne zaboravi svu rodbinu svoju.“; „Iako znam da su sve krunice iste, čini mi se da je krunica moje bake posebna. Možda zbog toga što ona moli s puno ljubavi i vjere.“; „Krunica moje bake jak je savez između Boga, nje i mene.“; „Bog

mora biti uvijek na prvom mjestu. Priznajem da meni nije uvijek, ali osjećam da je moja mudra baka u pravu.“; „Veliku ulogu u mojoj vjeri odigrao je djed. On je za mene primjer pravoga obiteljskoga čovjeka koji ljubav prema Bogu prenosi na sve one koji ga okružuju. Tako i na mene.“; „Moj djed nije čovjek koji puno priča, ali je čovjek koji moli.“; „Po primjeru svoga djeda odlučio sam biti dobar i moliti kako bi djed bio ponosan na mene.“; „Djeda jako volim, iako on ponekad ne zna tko sam ja, ali ja znam tko je on - moj najdraži djed.“; „Lijepo je odrastati s djedom i bakom. Da sam bar upoznao svoga djeda i svoju baku.“

Vihori i okolnosti života ostavili su svoje tragove na duši pokojega djeda i bake, što danas teško tišti i zabrinjava njihove unuke. Tako netko piše: „Moja baka ne vjeruje u Isusa. Ja se jako molim za svoju baku. Možda su male šanse za to, ali ja nikada neću prestati, a naj, naj, najsretnija sam bila kad je moja baka pričala sa časnom. Jedva čekam kad svi umremo, jer

onda će moja baka vidjeti Isusa. Onda će prva pustiti pred Isusom prave, čiste suze“.

9. Čudesan je ovaj odnos djeda, bake i unukâ! Ipak, u ovoj divnoj životnoj priči kako ne spomenuti i drugu stranu medalje života?! Koje li radosti za vas, djede i bako, kad ste poput starca Šimuna i starice Ane mogli na ruke primiti i zagrliti svoga unuka ili unuku! Toliki su to očekivali i željeli u svom životu, ali, nažalost, ta im se sreća nije ostvarila. Štoviše, zabrinjavajuće je što njihov broj iz dana u dan raste. Ne znam jesu li starac Šimun i starica Ana imali potomstvo i radosno držali u naručju svoje unuke, ali ako to i nisu, njihov život bio je blagoslovljen i ispunjen primanjem djeteta Isusa na ruke. Upravo o Njemu ovisi naše spasenje, kao i spasenje naših unuka. Radost pohoda i susreta s Isusom možemo i mi danas doživjeti primajući Ga na ruku.

10. Draga braćo i sestre, dragi djedovi i bake! Hvala vam na vašem svjedočenju poštenja,

vjernosti, ustrajnosti, na vašoj ljubavi prema Bogu, bližnjima i Domovini! Vaše svjedočenje i predanje životne mudrosti zagrljaj je i poticaj mlađim naraštajima da izbjegnu virus odbacivanja starijih osoba u našem društvu. Majko Marijo, povedi nas putem pohođenja, susreta i zagrljaja generacija, prije svega u našim obiteljima! Neka nas tvoj pohod približi međusobno kako bi i u nama zaigralo srce od radosti što pripadamo jedni drugima. Naša Gospe Sinjska, svim sinovima i kćerima, djeci i unucima, pomoz da budu ponos i radost svojih djedova i baka! Blagoslovi Majko, sve djedove i bake, bilo doma, bilo u domovima, da što češće dožive pohod svojih unuka. Majko Sina Božjega i naša Majko, svojim pohodom blagoslovi našu Domovinu i sve obitelji kako bismo mogli ovdje glasom i srcem pjevati Lijepu našu u nadi tvoga i našega uznesenja u radost vječne domovine kod Oca nebeskoga. Amen!

Večernje slavlje

Na svetkovinu Uznesenja Blažene Djevice Marije, 15. kolovoza 2020. g. večernjim euharistijskim slavljem predsjedao je fra Marko Mrše, provincijalni ministar Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, uz koncelebraciju fra Ante Čove, gvardijana i upravitelja Svetišta, fra Perice Maslaća, župnika i don Jakoslava Banića.

O. Provincijal je na početku homilije, pozdravivši okupljene vjernike podsjetio na značenje zaziva i vapaja koji je resio vanjski oltar, ali i upućivao na suobličavanje sa zazivom, imajući u vidu situaciju u kojoj se i zbog koronavirusa nalazimo. Ovo nije novi zaziv, molitva ili vapaj, istakao je o. Provincijal. Ovo je jeka molitava Gospinih štovatelja iz prošlosti i jeka koj će se nastaviti u budućnosti. Snaga toga vapaja i

zaziva neće nikada oslabjeti. Taj vapaj dodiruje srce i dodiče dušu, izaziva radost što smo imali priliku biti na ovom svetom mjestu da u zajednici vjernika kao i pojedinačno molimo i dobijemo pomoć i spas od Boga po Marijunu zagovoru.

Svetkovina BDM je proslava Boga ali je i potvrda čovjekova dostojansta. U Marijinu uznesenju slavimo ljudsko dostojanstvo jer je čovječstvo u Mariji primljeno u zajedništvo s Bogom. Bog je Mariju kao ljudsko biće oslobodio istočnog grijeha, a kao Bogorodicu tijelom je i dušom uznio na nebo. S pravom možemo reći da je Bog čovjeka počastio dostojanstvom.

U današnjem evanđelju, nastavio je propovjednik, ne govori se o Uznesenji Marijinu, jer toga u sv. Pismu nema, ali ima duboka i od samih početaka Crkve vjera da ju je Bog uznio na nebo. U evanđelju se govori o događaju susreta Marije i Elizabete, kojom prilikom je Marija izrekla svoj Veliča, pun vjere, nade i ljubavi, a i istinske poniznosti. Tu je Marijina škola za nas. Ona svojom ljubavlju preobražava svijet. Orijent naše ljubavi je u nebu, a ne u nama. Zastati nam je pred Marijinim primjerom kako bismo bili bolji ljudi i bolji vjernici te zahvalni i ponizni Isusovi učenici.

O. Provincijal se kratko osvrnuo na teološki pojam Susret, naglasivši da je on samo dijelom razumljiv,

dodavši da je Božje djelovanje u povijesti spasenja, uključujući sveukupno Isusovo poslanje i otajstvo, bitno obilježeno i ostvareno susretom: susretom Boga s čovjekom (Abrahamom, Mojsijem, prorocima) u SZ, a onda Krista sa svojim učenicima u NZ sve do danas. Naši ljudski, kršćanko - svjedočki susreti temelje se na Isusovoj rečenici. „Što učiniste jednom od ove moje najmanje braće, meni učinite!“ Kavi su naši susreti, naša svjedočanstva, koliko imamo vremena jedni za druge, ali u Kristovu i Marijinu duhu?

Nakon ovoga slavlja vraćamo se u našu svakodnevicu. Ne zaboravimo ovaj dan i Marijin pogled. Sjetimo se njezine ljubavi koja mijenja svijet.

Govoreći o ustrajnosti na životnim putevima fra Marko je podsjetio da Bog Otac, Bog Sin i Njegova Majka nisu stali na pola puta. Tako primjerice, Isus ne bi ništa učinio da nije došao do kraja, do Uskrsnuća, ali tome je prethodila muka i smrt, koji su paradigma i primjer naših muka, patnji, potreba i nevolja, ali onda i Uskrsnuća. To je srž i milost naše vjere. Po Isusovu uskrsnuću i Marijinu Uznesenju Bog nas je obdario dostojanstvom i pripremio nam mjesto na kraju vremena: blaženo gledanje Boga.

Podsjetio je da se ne ponašamo niti postupamo uvijek onako kako to od nas očekuje Krist. Nismo politički farizeji iz Isusova vremena, ali smo možda takvi u metaforičkom smislu. Možda nerealno očekujemo. Očekujemo lagan život, bez puno teškoća, bez problema. Ali Krist je rekao: „Mene su progonili i vas će progoniti“, čak što više, kao da nam kaže:

„Progonit ćete vi sami sebe svojom nedosljednošću, nevjerom, licemjerjem, mržnjom, zavišću, ohološću. Svjesni svega toga ipak je vjera jača. Isus i Marija nam poručuju da nas neće ostaviti nikada, nego nas ustrajno čekaju i raduju se svakom gestu ljubavi, poniznosti, dobrote jednih prema drugima, a time i prema Bogu.

Na kraju je propovjednik kroz jedan konkretan i istinit primjer učinio jednu usporedbu zemaljske i nebeske Majke. Tjelesna majka je iz ljubavi spremna dati svoj život svojoj djeci, spremna je za njih, po potrebi oko darovati. Nebeska Majka ne može nam dati takve tjelesne darove, ali nam može biti i jest zagornica za oči vjere.

Molimo je za snagu u iskorjenjivanju mržnje, zavisti i ljubomore; molimo je za uspostavu mira u sebi dobrih, trajnih, pravih i zdravih međuljudskih odnosa; molimo je da shvatimo da je Isusov put prav put, da je on istinski izvor i prava Istina, zaključio je Provincijal.

Liturgijsko pjevanje animirao je mješoviti župni zbor. Moto ovogodišnjeg slavlja bio je „Gospe, budi nam spas“.

Na kraju euharistijskog slavlja riječi zahvale i prigodne obavijesti uputio je o. Gvardijan. Posebno je zahvalio provincijalu o. fra Marku, kao i svim ispovjednicima te svima onima koji su na bilo koji način doprinijeli organizaciji ovogodišnje proslave, a napose hodočasnicima koji su se zaputili iz najudaljenijih krajeva, svojih domova, kako bi taj dan bili s nama.

Gospini čuvari

Ove 2020. godine nismo imali tradicionalnu procesiju s Gospinim likom ulicama našeg ponosnog grada Sinja zbog izvanredne situacije virusa korone. Držeći se mjera civilnog stožera i preporuka biskupa svete mise kroz devetnicu i svetkovinu slavili smo na samostanskom dvorištu. Dan uoči svetkovine i na samu svetkovinu Gospin lik je u jutarnjim satima bio na samostanskom dvorištu kraj zvonika. Oko Gospina lika svako dva sata izmjenjivali su se čuvari. Bilo je više grupa: alkari i alkarski momci, policija, vatrogasci, redari, HGSS. Hvala im na spremnosti i požrtvornosti i za ovu prigodu i za sve ono što rade za sve nas.

Slavlje na Gradu

Narod Sinja i Cetinske krajine na dane svetkovine Uznesenja Blažene Djevice u nebo svoju osobitu zahvalnost iskazuje hodočašćem na Gospin grad ili drevnu Tvrđavu, gdje u ranim jutarnjim satima tradicionalno sudjeluje na misnim slavljinama. Mjesto je to gdje se ispisivala povijest Sinja i Dalmacije, kada je milosnim zagovorom Gospe prije 300. godina obranjena kršćanska Dalmacija i zaustavljen prodor Turaka. Franjevci, vjerni čuvari povijesti, živo zahvaljuju nebeskoj Majci za njezinu pomoć pobožnom

narodu te svake godine pozivaju narod da u jutro novoga dana reknu "Bogu hvala" za izobilne milosti i slavlja zaštitnice. Najveći i najljepši izraz zahvalnosti jest euharistija ili sveta misa, koja je žrtva prinesena Bogu.

I već četvrto stoljeće franjevci, zajedno sa svojim pukom, prinose na svetom tlu žrtvu, slaveći sveta otajstva. Bilo je tako i ove godine. Jutro prije svetkovine 14. kolovoza 2020. euharistijskim slavljem u 8 sati predsjedao je fra Marko Đerek, na samu svetkovinu u 7 sati predsjedao je fra Antonio Mravak, a 16. kolovoza misom zahvalnicom u 7 sati predsjedao je fra Perica Maslač.

Slavlje svetkovine Velike Gospe je iza nas, a narod i njegovi franjevci i dalje će svakog 15-tog u mjesecu hodočastiti na Gospin grad, podizati ruke prema nebu i moliti zagovor Čudotvorne Gospe Sinjske za Sinj, Cetinu i cijelu nam Domovinu.

Posveta djece

Love godine u nedjelju nakon proslave svetkovine Gospe Sinjske, 16. kolovoza 2020. god., djeca su ispunila samostansko dvorište, crkvu i hodnike. U samostanskom klausturu svećenici su ispovijedali nekoliko sati prije početka večernjeg euharistijskog slavlja, kojim je predsjedao fra Ante Čovo, gvardijan.

Koncelebrirao je fra Perica Maslač, župnik i fra Toni Šimunović, župni virak. Asistirali su ministranti, a liturgijskim pjevanjem animirao je zbor djece. Nakon euharistijskog slavlja fra Ante je predvodio posvetnu molitvu. Svećenici su potom poškopili blagoslovljenom vodom očeve i majke, djedove i bake, djevojke i mladiće, a osobita radost bili su oni najmanji, koji jednostavnošću pogleda i otvorenošću prema Stvoritelju daju primjer povjerenja i iskrene vjere.

Obnova križa na Visokoj

Križ na Visokoj (982 m) mjesto je molitve koje posjećuju hodočasnici, planinari, sportaši, zaljubljenici u prirodu... Ovih dana na Visokoj se izvode radovi: obnavlja se i uređuje križ, oltar i okoliš. Vrijedne ruke mještana Radošića i njihovih prijatelja u suradnji sa Svetištem Gospe Sinjske obnavljaju ovaj znak vjere koji bdije nad našom Župom i čitavom Cetinskom krajinom.

Samostanski kroničar svjedoči kako je 24. kolovoza 1975. nakon dva mjeseca rada i molitve napravljen i blagoslovljen križ na Visokoj: „Već od 6 sati izjutra Visoka se počela šareniti od naroda. Blagoslov i misa počela je u 10.15 sati. Koncelebrirali su: o. župnik (fra Jozo Matić), o. fra Ivan Akrap i fra Jure Župić, a o. fra Ivan Dotur je slikavao – vodio tehničku stranu. O. župnik je u propovijedi iznio smisao obnove križa – što je križ za kršćane? – pohvalio vjeru župljana koji su ga obnovili. Bilo je 1500 duša oko križa dok se blagoslivljao. Izvanredan doživljaj. Ali, na koncu mise, već oko 11,20 sati počela je jaka kiša sa žestokim jugom. Kroz sat vremena sav se narod razbježao. Kiša je padala do 5 sati poslije podne. Velika je šteta što je padalo – da nije padala kiša razvio bi se nezapamćeni ‘dernek’ na vrtačama Visoke. No, hvala Bogu! Ljudi su, iako mokri od glave do pete, s veseljem silazili i blagoslivljali kišu, jer je bila velika potreba da padne. Preko mise pričestilo se oko 100 osoba. Tog dana zbog mise i blagoslova

na Visokoj nije bilo mise po selima naše župe.“

Radovi su tada na novom križu trajali dva mjeseca. Isti kroničar piše kako je 22. lipnja 1975. o. Ivan Dotur, župni pomoćnik, organizirao 50-ak magaradi iz Lučana, Karakašice, Suhača i Radošića i pregonili su cement

na Visoku za podizanje križa, Svi su pokisli od obilne kiše koja je naišla upravo kad su bili na pola puta. Betoniranje je započelo 24. lipnja, a radovi su se izvodili na dobrovoljnoj bazi, koje je vodio sinjski majstor Luka Šušnjara s Jasenskog. Postolje je visoko 5 m, u piramidalnom obliku (4x3 m).

Misa kod križa na Visokoj

Svake godine o blagdanu Uzvišenja Svetog križa na brdu Visoka kod zavjetnog križa slavi se sveta misa za vjernike župa Sinj, Neorić, Dicmo, kao i za hodočasnike iz okolnih mjesta. Ove 2020. godine slavlje je započelo u subotu, 12. rujna u 8 sati ujutro na Radošiću - kod Župića molitvom križnoga puta iz 1858. godine. Križni put su predmolili bogoslovi, sjemeništarci i župnik fra Perica, a križ su nosili župljani, sjemeništarci i časne sestre. Ove su godine nosači križa bili: Vinko Budimir, Petar Župić, Ante Pavlović, Frano Šimić, Kristijan Krivić, Marin Kujundžić, Borna

Mamić, s. Dubravka Žuro, Ivica Grgić, Ante Vuković, s. Petra Vrdoljak, Petar Pavić, Stipe Milić i Ante Klarić. Nakon dva sata stigli smo na Visoku koja je već bila ispunjena vjericima koji su stigli dan prije i noćili, a i onima koji su se ujutro ranije uputili pješice ili po prvi put automobilima s dicmanjske strane gdje je probijen put 200 m do križa. Nakon kratkog odmora započelo je euharistijsko slavlje kojim je predsjedao fra Perica Maslač, župnik. U koncelebraciji je bio don Vlade Strikić, župnik Dicma i dekan.

Fra Perica je u homiliji naglasio kako se u našem vremenu sve više

obračunavamo s križem; križevi su postali smetnja, križevi su postali kao znak diskriminacije, a nikada se veća ljubav nije prosula kao sa križa i to za grešnika, za one koji su ga probadali. Odakle onda to dolazi? Da uklonimo križ iz vlastitog života. Danas nam se želi nametnuti kršćanstvo bez križa. A to je nemoguće. Ako vidite nove crkve, kod nas još ne ali na Zapadu da gdje su izbačene postaje, gdje su izbačena klecala iz crkava. Odakle to dolazi? Izbaci križ, izbaci patnju. Kakav na Krist ostaje? Ranjen više nego što kad je visio na križu. Zato moramo biti sretni i ponosni da je križ drvo našeg spasnja. Znajmo prepoznati da je život naš smislen kad prihvatimo križ, kad prihvatimo Krista. Kad nam uzmu križ, uzet će nam i spasenje. U križu je spas. Zato svi treba da se hvalimo križem Gospodina našega Isusa Krista u kojem je spas, život i uskrsnuće naše.

Slavlje su pjesmom animirali vjernici Karakašice uz pratnju

Marije Župić. Sve je vjernike ganuo otpjevani psalam Gospod je pastir moj u izvedbi Bože Župića. Na kraju slavlja fra Perica je svima zahvalio na organizaciji nakon čega je zbor otpjevao Lijepu našu. Križ na Visokoj su prvi put podigli župljani sinjske župe 1990. godine u Svetoj godini Isusova rođenja, zatim 1933. u Svetoj godini Isusova otkupljenja te ovaj današnji 1975. godine. Križ je tada napravljen i blagoslovljen nakon dva mjeseca rada i molitve. Samostanski kroničar svjedoči kako je 22. lipnja 1975. o. Ivan Dotur, župni pomoćnik, organizirao 50-ak magaradi iz Lučana, Karakašice, Suhača i Radošića i pregonili su cement na Visoku za podizanje križa, Svi su pokisli od obilne kiše koja je

naišla upravo kad su bili na pola puta. Betoniranje je započelo 24. lipnja, a radovi su se izvodili na dobrovoljnoj bazi, koje je vodio sinjski majstor Luka Šušnjara s Jasenskog. Postolje je visoko 5 m, u piramidalnom obliku (4x3 m). Tako je bilo 1975. godine. Zbog dotrajalosti križa koji je oštećen od udara groma ove se godine pristupilo temeljnoj obnovi križa (13 m) i oltara. Još preostaje postaviti gromobrane i osvjetljenje. Hvala svima koji su pomogli da se križ obnovi: vjernicima Radošića, Sinja i Brnaza, HGSS-u i vatrogascima Sinja koji su bili uvijek spremni pomoći da materijal i radnici dođu što lakše do križa. Radovi su na obnovi trajali dva tjedna i sve planirano je napravljeno.

Neka križ, znak naše vjere i dalje bdije nad našim vjernicima, nad svakom našom obitelji, nad Sinjem i Cetinskom krajinom.

Zahvalna misa mons. Ante Jozića

Mons. Ante Jozić, naslovni nadbiskup Cisse i novoimenovani apostolski nuncij u Bjelorusiji, u znak zahvalnosti Bogu i Gospi za nedavno ređenje i za sve što mu se događalo kroz proteklu godinu i pol dana slavio je, u subotu 26. rujna 2020. u 11 sati, euharistijsku žrtvu u svetištu Gospe Sinjske.

Po dolasku u Svetište nadbiskup se pomolio pred oltarom Gospe Sinjske, a potom je predsjedao misnim slavljem u kojem su koncelebrirali gvardijan fra Ante Čovo, župnik fra Perica Maslač, dekan don Stipe Ljubas i dvadeset svećenika iz samostana i dekanata.

Na početku slavlja nadbiskup je zahvalio Bogu, Gospi i vjernicima na istinskoj podršci i molitvama

za njegovo ozdravljenje i posvećenje. U homiliji mons. Ante Jozić zahvalio se svim svećenicima i vjernicima koji su ga pratili na njegovom životnom putu, a posebnu zahvalnost je izrekao Gospi Sinjskoj: „Neka je hvala našoj Blaženoj Djevici Mariji, Gospi Sinjskoj koja nas čuva i brani, koja nas prati na svakoj našoj stazi, koja nadahnjuje naše misli i prati naše korake. Ona je učinila puno čudesa u našim životima i ja osobno doživljam svoje ozdravljenje čudom, zahvaljujući molitvama vas, dragi vjernici, vama i svima u cijelom svijetu“. Nadbiskup se prisjetio i svoga vremena provedenog u bolnici te je naglasio da je ovu misu namjenio za sve one koji pate s osobitim naglaskom da nikad ne pomisle da ih je Bog napustio. Naglasio je i kako se njegovo tadašnje stanje najbolje ocrtava upravo kroz geslo koje je odabrao *U Tebe se Gospodine uzdam*.

Papa Franjo imenovao je mons. Antu Jožića 2. veljače 2019. naslovnim nadbiskupom Cisse i apostolskim nuncijem u Bjelorusiji. U travnju prošle godine nadbiskup Jozić doživio je tešku prometnu nesreću, te se duže vrijeme oporavljao. Kroz vrijeme oporavka u svetištu Gospe Sinjske prikazivale su se svete mise za njegovo ozdravljenje i molilo zagovor Gospe Sinjske. Zato je nakon svog biskupskog ređenja koje je bilo 16. rujna u Solinu došao u Sinj da se zahvali za ozdravljenje. Našem nadbiskupu mons. Anti Jožiću želimo da mu i dalje bude hrabar i jaka srca i da se uzda u Gospodina i zagovor Gospe Sinjske.

Obred preminuća sv. Franje

Porcijunkulu. Ondje zamoli da mu iz Ivanova Evanđelja (Iv 13, 1-15) pročitaju Isusov oproštajni govor i izvješće o pranju nogu. Potom braći razdijeli komadiće kruha. Zatraži da ga polože na zemlju gologa, raširi ruke kao na križ. Braća mu pjevaju „Pjesmu stvorova“ te s njima otpjeva psalam 142. I Franjo preminu navečer 3. listopada 1226., u dobi od 44 godine.

Ostade među njegovom braćom sjećanje njegovog prijelaza k Ocu na nebu, te ga iznova i na njegov način obredom obnavljaju. Samostanska obitelj u Sinju obilježila je 3. listopada 2020. preminuće sv. Franje svetom misom kojom je predsjedao fra Joško Kodžoman, ravnatelj Sjemeništa i Gimnazije, te obredom preminuća.

U samostanskoj crkvi Gospe Sinjske u subotu, 3. listopada 2020., spomenuli smo se smrti sv. Franje u Obredu preminuća.

Franjo teško obolio od mnogih bolesti, iscrpljen pokorom, opečaćen Kristovim ranama kliče: „Dobro mi došla, sestro moja smrti!“ Traži od braće da ga prenesu u

Svetkovina sv. Franje Asiškog

Kao glasnici velikoga Kralja, radosno kročimo ovim svijetom po primjeru sv. Franje Asiškoga, koji i danas tako snažno progovara Crkvi i cijelom čovječanstvu. Zajedno s članovima Franjevačke mladeži i Trećeg franjevačkog reda, sestara franjevki proslavili smo u nedjelju u 18 sati euharistijskim slavljem kojim je predsjedao fra Ante Čovo, svetkovinu sv. Franje. Neka nas sve prati zagovor našeg serafsog Oca da i danas poput njega gradimo civilizaciju ljubavi i mira, uprisutnujući njegovu karizmu u Sinju, Cetini i cijeloj nam Domovini.

Dan zahvalnosti

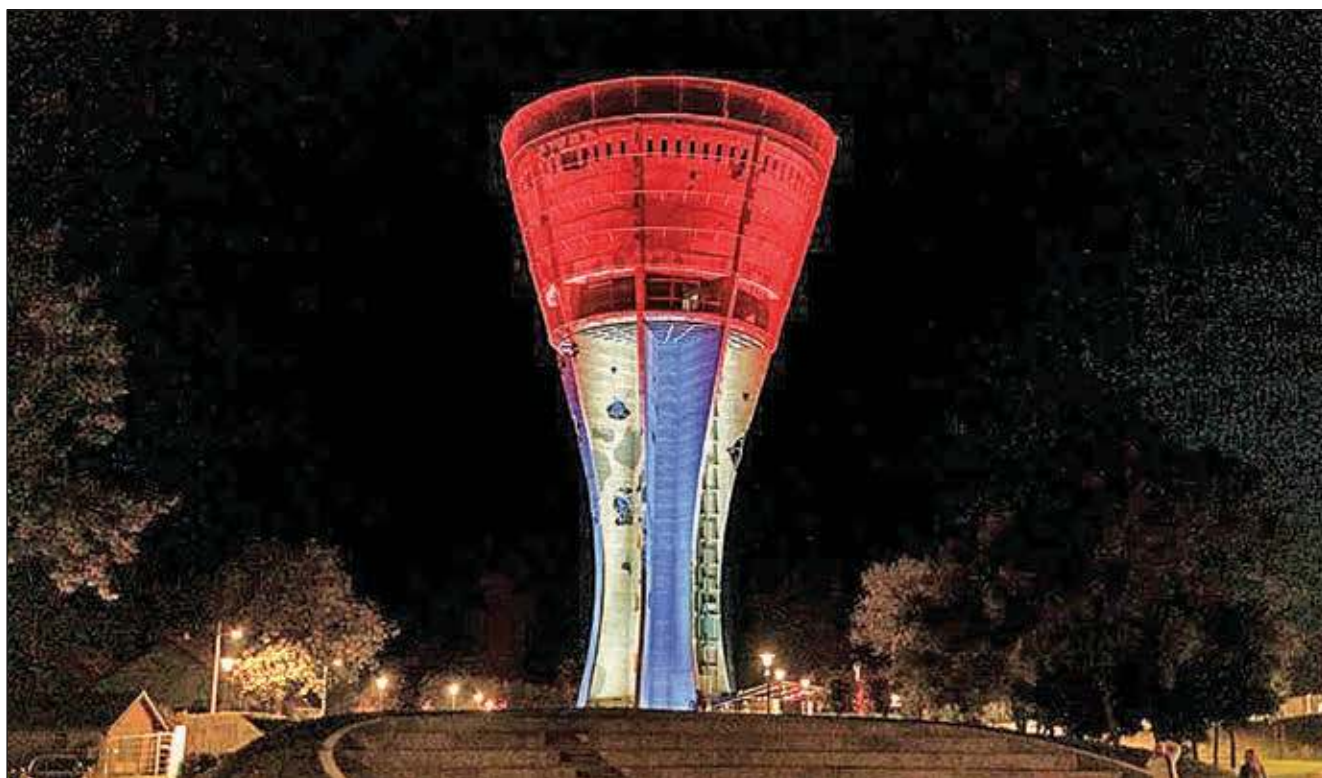
Na drugu nedjelju u mjesecu listopadu slavimo Dan zahvalnosti za Božja dobročinstva i plodove zemlje. Tako smo i mi u svojoj crkvi Gospe Sinjske 11. listopada 2020, na misi u 9 sati, krasnoslovom obilježili taj dan. Djeca iz

Dječjega zbora izvela su kratki glazbeno-scenski igrokaz „Jesenja zrelost”, s. Bernardine Crnogorac. Kroz pjesme i recitacije djeca su izrekla svoju iskrenu zahvalnost Bogu za sve što je za nas stvorio i što nam je darovao.

Sjećanje na Vukovar i Škabrnju

Utorak, 17. studenoga 2020., obilježili smo Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i 29. obljetnicu pada Grada heroja i stradanja Škabrnje. Misnim slavljem predsjedao je fra Toni Šimunović Erpušina, župni vikar, uz koncelebraciju šestorice svećenika.

U homiliji fra toni je naglasio kako je sedam milijuna projektila bačeno je na Grad, poginulo 2.500 vojnika, 1.000 civila, od toga 86 djece, 54 mlade od 10 godina, 858 djece je ostalo bez jednog ili oba roditelja, 7.000 osoba je završilo u logorima po Srbiji. Ali Vukovar nije bilo moguće poraziti. Vukovar nije ni mogao pasti, sve dok je bilo živo i jedno jedino srce koje je kućalo za njega. A tolika su kućala. I kućaju i danas. Za Vukovar i za Hrvatsku, 1991. godine, 87 dana i noći Vukovar je trpio svu

silinu udaraca agresorske vojske. Primaio je udarce, od kolovoza do studenog, kako bi se Hrvatska pripremila za obranu. Krvarila su sva domoljubna srca razapete nam Domovine. Hrvatska se branila u Vukovaru. Na Vuki i Dunavu. Na Sajmištu. Na Trpinjskoj cesti. Na Mitnici. U bolnici. Vukovar nikada nije pao. Vukovar nikada nije bio poražen. Vukovar je razrušen. Raskomadano. Vukovar je iskrvario na Hrvatskom križu. Zato je netočno govoriti o „padu Vukovara“. Jer simboli nikada ne padaju. Njih se pokušava umanjiti, omalovažiti, poništiti, zabraniti i rušiti. Međutim simboli se uvijek, i nakon najsnažnijih progona i udaraca, uspravljaju. Da je Vukovar pao, pala bi i Hrvatska. A to se nije dogodilo.

I opet se Hrvatska brani u Vukovaru. Danas nam oružje ne treba, ali se pitam: Osjećamo li

šum Vuke i Dunava? Osjećamo li toplinu sunca koje grije naše njive? Osjećamo li buru u lišću hrasta? Primjećujemo li grobove onih koji su za Domovinu dali sve?

Mi vjerujemo Isuse u Tebe. I nastojimo se držati Tvojih zapovjedi! Ti si nam pokazao put objavljujući nam da „u kući Oca“ Tvojega ima „mnogo stanova“, da nema ne bi nam kazao: „Idem pripremiti vam mjesto“. Kada dođeš, Gospodine Isuse, nađi nas ne kako ratujemo za stanove zemaljske, nego kako se radujemo i radimo za „stanove vječne“, zaključio je fra Toni svoju homiliju.

Susret je završio molitvom održenja za sve poginule u obrani Vukovara i Škabrnje. Mimohoda ulicama grada nije bilo, ali su zato vjernici pojedinačno palili lampione u Vukovarskoj ulici.

Akcija Frame

Na nedjelju Krista Kralja, 22. prosinca 2020., pred ovogodišnji Advenat, framaši naše župe imali su humanitarnu akciju izrade adventskih vijenaca i ukrasa za Božić. Aranžmane koje su sami izradili prodavali su na izlazima iz crkve. Prikupljeni novac ići će u obnovu njihove Framaške dvorane, a dio u humanitarne svrhe. Došašće je sveto i milosno vrijeme, vrijeme radosne nade! Vrijeme iščekivanja i odgovora s naše strane. Možemo reći da je naš život jedno veliko došašće, iščekivanje drugog Kristova dolaska. Pozivamo i druge djevojke i mladiće, srednjoškolce da dođu u zajednicu franjevačke mladeži, Frame.

Časne

Krajem kolovoza ove 2020. godine službu sakristanke u svetištu Gospe Sinjske preuzela je s. Miranda Škopljanac Mačina.

Zahvaljujemo sestri Trpimiri Penić, za služenje Bogu i svome bližnjemu, za svjedočenje i rad u crkvi Gospe Sinjke kroz posljednjih 13 godina, od 2007. do 2020. godine. Hvala joj za sve dobro što je učinile u našem Svetištu, neka je Gospodin Bog nagradi svim svojim milostima, i nek je zagovor Gospe Sinjske prati u životu i radu.

S. Miranda rodom iz susjednog Otoka dolazi nam sa službe odgovateljice u dječjem vrtiću u Zadru i voditeljice podružnice gdje je bila od 2009. do 2020. godine. Sestri želimo iskrenu dobrodošlicu u naše Svetište i Župu u kojima sestre franjevke djeluju već 100 godina.

Čudotvorna Gospa Sinjska

Ona

Ona. Čije se zrake svijetlosti prostiru i sežu do kraja naših samih polja. Čije svijetlost dopire do dna naše slavne rijeke. Čija sigurnost i toplina stoljećima grli naša srca. Čuva naše obitelji. Pozlaćuje naše vrijednosti. Obgrljuje naše živote. Našu tradiciju u koju je utkana stoljetna briga, ljubav i trud. Po čiju svako ljeto dolaze horde vjernika i ljudi iz raznih krajeva. Zašto? Dovoljno je jednom da odeš k njoj i tvoje srce se neće htjeti rastaviti od nje.

Dovoljno je da jednom osjetiš miris tog posebnog svetišta i staza ćete opet voditi u nj. Dovoljno je da jednom klekneš ispred njezine veličanstvene, božanstvene i presvete slike i tvoje lice će obasjati njezin sjaj. Zazovi je i ona će te uslišiti. Pjevaj joj i ona će ti uzvratiti. Čudna je ta energija. Čudna je ta ljubav. Čudna, ali predivna. Glas moga srca ju je zazvao i ona ga je primila. Primila i zauvijek se nastanila u njemu. I nikada neće izaći iz

njega. Pred njezinom ljepotom, vrtinja ovog svakodnevnog života, rutine i brzine zastaje. Zastaje i divi se. Usudi se i ti. Ona je postala moja zaštitnica, Majka, sputnica i prijateljica. Može biti i tvoja. Otvori se. Otvori se i zakorači na predivno putovanje koje ti donosi samo dobro. Nikada nećeš poželjati zaustaviti se. Jer ćete ona gurati naprijed. S njom ćeš koračati. Polako, ali sigurno. Ne boj se! Usudi se!

Josipa Čović

Brnaze

Iz života zajednice

U filijalnoj Zajednici sv. Nikole Tavelića u Brnazama s početkom nove školske godine 2020/2021. počele su pastoralno-katehetske aktivnosti s puno neizvjesnosti zbog situacije s pandemijom virusa COVID-19. Osnovnoškolci iz Brnaza početak nove školske godine 7. rujna 2020., nisu započeli u školskim klupama već on-line putem zbog koronavirusa

u centralnoj školi OŠ fra Pavao Vučković u Sinju. Zbog navedene situacije sveta Misa, blagoslov učenika i zaziv Duha Svetoga za početak nove školske i katehetske godine održan je u nedjelju 13. rujna u 10.30 sati. Ove godine navršilo se 78 godina od mučeničke smrti fra Rafe Kalinića i pokolja nad mještanima Brnaza, Turjaka i Košuta. U četvrtak 24. rujna, kod Spomen križa na Kukuzovcu okupile su se obitelji i rodbina

ubijenih. Na komemoraciji su sudjelovale gradske vlasti Sinja i Trilja te mjesni odbori Košuta, Brnaza i Turjaka. Molitvu održavanja za ubijene predvodio je fra Antonio Mravak, župni vikar u Župi Gospe Sinjske. U župnoj crkvi Sv. Ante Padovanskog u Turjacima, mjesni župnik fra Lukica Vojković, predsjedao je svetom misom zadušnicom za ubijene. U nedjelju 27. rujna, kod kuće Bože Malbaše u Brnazama gdje je fra Rafo Kalinić ubijen s Ankom Malbaša, u nazočnosti mještana i fra Rafine rodbine iz Prugova održana je molitva održavanja. Tijekom mjeseca listopada u Tavelićevoj zajednici u Brnazama održana je Listopadska pobožnost u čast Blažene Djevice Marije. Zbog epidemiološke situacije vjernici su na svetu Misu i kronicu dolazili prema rasporedu podijeljeni u dvije grupe. Katehetski susreti za učenike osnovnih i srednjih škola organizirani su prema preporukama Splitsko-makarske nadbiskupije i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Prvopričesničke kateheze se održavaju u školi u Brnazama. Za učenike 1., 2., i 3. srednjeg kateheze se održavaju srijedom u više grupa u Društvenom domu. Proslava sv. Nikole Tavelića u Brnazama, održana je u nedjelju 15. studenog. Ovogodišnje 51. „Tavelićevo“ održano je pod geslom: „Sv. Nikola, isprosi nam od Boga zdravlje duše i tijela.“ Od 12.-14. studenog, održana je trodnevna duhovna priprava koju je vodio fra Antonio Mravak, župni vikar. U nedjelju 15. studenog, misnim slavljem je predsjedao fra

Blaž Toplak, definitor Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja u Splitu. Slavlje je zbog epidemiološke situacije održano na vanjskom prostoru kod Društvenog doma. Prije svete mise blagoslovljen je obnovljeni crkveni barjak Zajednice Taveličeve u Brnazama. Na spomen Gospe od Zdravlja u subotu 21. studenog, u nišu zida na mjesnom groblju u Brnazama vraćena je slika Gospe od Zdravlja. Slika je iz niše izvađena 2011. godine i od tada joj se izgubio svaki trag. Pronađena je u mjesecu srpnju 2020. godine u Samostanu Gospe Sinjske. Prema svjedočanstvu starijih mještana Gospina slika se desetljećima nalazila u zidu groblja, obitelji koje žive na tom području vodile su brigu o slici. Uz sliku se vežu i brojna svjedočanstva o uslišanim molitvama. Fra Mirko Marić u pripremi monografije o Brnazama, došao je do vrijednog podatka kako je fra Anselmo Talaja (20. st), franjevac-svećenik

rodom iz Brnaza bio i slikar koji je u svome umjetničkom opusu iza sebe ostavio nekoliko sakralnih slika koje su se nalazile i danas nalaze u crkvama Dalmatinske zagore. Jedna od naslikanih slika bila je i slika Gospe od Zdravlja za koju piše da se nalazi u Brnazama. Pretpostavlja se da je fra Anselmova slika početak štovanja Gospe od Zdravlja u ovoj filijalnoj zajednici Župe Gospe Sinjske i da štovanje Gospe od Zdravlja ima tradiciju oko 100 godina. Zanimljivo je i da je ovo jedini spomen štovanja Gospe od Zdravlja u sinjskoj župi. Vjerojatno je prva slika izgubljena, a današnja slika je zamijenila sliku koja se pripisuje fra Anselmu Talaji.

Radovi na crkvi

Na crkvi Sv. Nikole Tavelića u Brnazama u tijeku su radovi na postavljanju kamene fasade na

glavnoj lađi crkve. Radovi su počeli 29. listopada 2020. godine, a izvođač radova je tvrtka „Buljan kamen“ i „Galić montaža.“ Radovi na krovu glavne lađe crkve završeni su 22. rujna 2020. postavljenjem bakrenog pokrova. U 2021. godini do mjeseca veljače na crkvi će biti postavljena stolarija (vrata, prozori). U fazi je priprema projekta uređenja krip-te crkve za euharistijska slavlja i druge liturgijske susrete. U planu je da se vjernici iz Društvenog doma vrata u prostor krip-te do polovice 2021. godine. Vjernici Zajednice sv. Nikole Tavelića u Brnazama zahvaljuju svim dobročiniteljima koji pomažu gradnju crkve u Brnazama. Posebno hvala Franjevačkoj provinciji Presvetog Otkupitelja u Splitu koja je nositelj cijelog projekta, Samostanu i Župi Gospe Sinjske te drugim institucijama i pojedincima.

Čitluk / Jasensko

Proslava svetog Franje, zaštitnika naše filijale Čitluk-Jasensko, ove je godine održano u posebnim okolnostima. Pandemija koronavirusa uvelike je promijenila našu svakodnevnicu pa tako i naš odnos prema pohađanju crkve. Zbog ugroze nevidljivog neprijatelja vjerske su aktivnosti dosta smanjene. Tako je ove godine po preporukama Nacionalnog stožera Civilne zaštite sveta misa na blagdan svetog Franje slavljena na otvorenom, pred crkvom. Proslavu smo započeli trodnevnicom. Prvi je dan misno slavlje predvodio fra Danijel Stipanović, drugi dan fra Mladen Marić i treći dan fra Ante Krešo Samardžić, kada je bila i prigoda za svetu ispovijed. Za vrijeme trodnevnice misno je slavlje animirao naš pjevački zbor.

Na blagdan sv. Franje (4. listopada) osvanuo je lijep dan, prikladan da se sveta misa može održati

vani, pred crkvom. Vjernika je bilo kao i da nisu posebne mjere. Misno je slavlje predvodio fra Ante Akrap, profesor na KBF u Splitu.

Iz sadržajne i poticajne propovijedi evo nekih naglasaka.

- Sveci su uzori života i zagovornici kod Boga. No, u Crkvi danas prevladava svetačko zagovornništvo koje pomalo zamagljuje

spoznaju da je poziv na svetost univerzalni poziv, da je Božja volja naše posvećenje kako piše Pavao Solunjanima. Franjo je primjer kako se traži i živi Boga u svakodnevnicu. Njegova vjera i odnos s Bogom oslobođeni su trgovačkog mentaliteta, pravne i obredne računice. Svjestan da je obraćenje dugotrajan proces, cjeloživotni napor, Franjo, nezadovoljan vlastitim životom, u potpunosti se otvorio djelovanju milosti Božje i kao obraćen čovjek svjedoči svoju vjeru i postaje živo evanđelje u svijetu. Kao vjernici i mi smo pozvani dati svjedočanstvo da je moguće živjeti Evanđelje, a ne pričati isprazne priče koje zavode obećavajući nemoguće!

Fra Ante je nagrađen gromkim aplauzom. Uz njega su koncelebrirali fra Mladen Marić i sumještanin fra Stjepan Matić koji je navijestio evanđelje. Kakvo bi bilo slavlje bez pjesme? Svetu misu animirao je naš zbor pod ravnanjem agilnog Josipa Grčića.

Lučane

Uovo novo normalnom vremenu vjerska zajednica u Lučanima, prilagodila se i poštuje sve epidemiološke mjere. Tako je broj vjernika u crkvi ograničen, no uz povoljne vremenske uvjete napravi se koje mjesto više na crkvenom dvorištu gdje vjernici mogu sudjelovati na nedjeljnim sv. Misama koje započinju u 9 sati.

Vjerska zajednica filijalne crkve sv. Katarine u Lučanima, na službu je dobila novog fratra, fra Marka Đereka. Svako dobro u vođenju ove vjerske zajednice i obilje Božjeg blagoslova u radu želimo fra Marku!

U mjesecu listopadu proslavljen je Dan kruha i zahvalnosti za plodove zemlje gdje smo zahvalili Bogu na svim blagodatima, a Franka Žigo i Duška Đipalo Ban potrudile su se da oltar bude prigodno ukrašen plodovima polja i njiva.

Na prvu nedjelju Došašća, 29. studenog 2020. godine, proslavljena je zaštitnica mjesta i zajednice sv. Katarina Aleksandrijska. Euharistijskom slavlju predsjedao je fra Blaž Toplak definator Franjevačke provincije Presvetog Otkopitelja u Splitu uz koncelebraciju fra Marka Đereka, župnog vikara u župi Gospe Sinjske. U prigodnoj propovijedi fra Blaž je govorio o životu i svetosti sv. Katarine Aleksandrijske, mlade i učene djevojke koja je

nadahnutu Duhom Svetim branila svoju kršćansku vjeru i na kraju okončala mučeničkom smrću. Sve nas je pozvao da kao pravi kršćani, unatoč svakodnevnim nedaćama koje nas muče, strpljivo nosimo svoj križ i branimo našu vjeru kao što je to učinila sv. Katarina. Da se u traženju mira, uspjeha i sigurnosti držimo Božjih načela: ljubiti Boga iznad svega, a bližnjega kao samog sebe. Pred kraj euharistijskog slavlja fra Marko Đerek zahvalio je svima koji su pridonijeli svečanoj proslavi sv. Katarine, a osobit način zahvalio se ovogodišnjem predsjedatelju misnog slavlja. Zahvalio se i svim vjernicima koji su došli na proslavu u nadi da će slijedeće godine proslava biti kako dolikuje sv. Kati. Svečanoj proslavi sv. Katarine predhodila je trodnevna duhovna priprema od 26. do 28. studenog 2020. godine, koju je predvodio župni vikar fra Marko Đerek. Zbog trenutne situacije uzrokovane virusom Covid-19 i poštivanja epidemioloških mjera ove godine nije se održala tradicionalna procesija s kipom sv. Katarine.

Ove godine blagoslov obitelji u Lučanima, zbog novonastale situacije otpočeo je ranije nego predhodnih godina i trajao je od 7. do 10. prosinca 2020. godine.

Kršteni

18. srpnja 2020.:

1. **Carmen Tomašević,**
kći Branimira i Viktorie
r. Marendić
2. **Luka Šimac,**
sin Ivana i Mirande r. Čaveliš
3. **Leon Munivrana,**
sin Marka i Marije r. Buzov

19. srpnja:

4. **Gianna Radić,**
kći Ive i Antonije r. Modrić
5. **Larisa Preosti,**
kći Ivica i Danijele r. Ajduković
6. **Karlo Milanović,**
sin Tonia i Barbare r. Kraljičak
7. **Matej Domjanović,**
sin Čire i Anite r. Bikić
8. **Ena Čarić,**
kći Joska i Jelene r. Bilokapić

9. **Jakov Masle,**
sin Mira i Maje r. Barać

26. srpnja:

10. **Mihaela Živaljić,**
kći Roberta i Ingrid r. Rančić
11. **Josip Bajić,**
sin Antonia i Katarine r. Modrić
12. **Mia Julijana Bašić,**
kći Ante i Anje r. Banić
13. **Lucija Milun,**
kći Ivana i Sanje r. Romac
14. **Magdalena Lišnić,**
kći Ante i Dijane r. Bilan
15. **Bruna Čović,**
kći Filipa i Josipe r. Zlatunić
16. **Karlo Omrčen,**
sin Ante i Marinele r. Runje
17. **Filip Majstrovic,**
sin Marinka i Anite r. Budimir

18. **Mia Gugić,**
kći Joška i Ivone r. Marković

30. srpnja:

19. **Roza Vukas,**
kći Marko i Jelena r. Roguljić

1. kolovoza:

20. **Dilara Vučić,**
kći Ante i Suzane r. Gulić
21. **Sara Jurković,**
kći Maria i Mirele r. Maroš
22. **Katarina Držak,**
kći Nevena i Antonie r. Križanac
23. **Fran Periša,**
sin Tomislava i Marina r. Barać
24. **Luka Vukasović – Lončar,**
sin Borisa i Jelene r. Marković
25. **Dora Mađor – Božinović,**
kći Josipa i Zorane r. Bošnjak

2. kolovoza:

26. **Mateo Malbaša,**
sin Josipa i Ivana r. Paleško

27. **Cvita Perić,**
kći Hrvoja i Veronike r. Bikić

28. **Toma Marasović,**
sin Slavena i Ivane r. Parlov

29. **Sara Putnik,**
kći Ivana i Ines r. Norac – Kevo

3. kolovoza:

30. **Niko Čarić,**
sin Alena i Gorane Čarić

8. kolovoza:

31. **Marko Vrca,**
sin Hrvoja i Kristine r. Rakarić

32. **Eugen Žarko Erceg,**
sina Dina i Antonie r. Bilobrk

33. **Mila Marija Wiechmann,**
kći Marca i Silvije r. Rančić

34. **Noah Kristian
Wiechmann,**
sin Marca i Silvije r. Rančić

9. kolovoza:

35. **Marino Mladina,**
sin Martina i Doris r. Čapeta

10. kolovoza:

36. **Roko Čovo,**
sin Stanka i Martina r. Jadrijević
Mladar

16. kolovoza:

37. **Tome Baturina,**
sin Antonia i Ivane r. Balajić

22. kolovoza:

38. **Vito Marković,**
sin Nikole i Ivane r. Delaš

39. **Ivan Šumiga,**
sin Tomasa i Lare Mudnić – Bile

40. **Ivano Kelava,**
sin Luke i Antonele r. Barać

23. kolovoza:

41. **Josipa Kanaet,**
kći Elvisa i Marije r. Perić

42. **Rita Nazlić,**
kći Antonia i Mirele r. Bilokapić

43. **Maro Tokić,**
sin Ivana i Anđele r. Vidić

44. **Hanna Šabić,**
kći Branimira i Helene r. Bilić

45. **Matej Norac Kevo,**
sin Jakova i Marije r. Vučković

46. **Marta Milošević,**
kći Danijela i Stipanke r. Labrović

47. **Marko Smoljo,**
sin Ante i Rebeke r. Malbaša

48. **Luka Jukić,**
sin Stipe i Maje r. Budimir

49. **Jozo Mastelić,**
sin Frane i Petre r. Nižetić

29. kolovoza:

50. **Sunčica Labrović,**
kći Ivana i Jelene r. Bilobrk

51. **Marko Runje,**
sin Ante i Josipe r. Bošković

30. kolovoza:

52. **Ivano Čović,**
sin Mislava i Lucije r. Marić

6. rujna:

53. **Mara Bethea,**
kći Marquisea i Marine r. Gaurina

54. **Mihael Ante Gugić,**
sin Stipe i Ane r. Vulić

59. **Lea Ruščić,**
kći Ante i Nikoline r. Pavić

65. **Duje Žigo,**
sin Nediljka i Zrinke r. Đipalo

10. rujna:

55. **Malia Ana Buljac,**
kći Maneula i Ivane r. Jandrek

60. **David Rosandić,**
sin Stjepana i Nele r. Šimić

26. rujna:

66. **Katja Vidić,**
kći Maria i Doroteje r. Sraga

12. rujna:

56. **Elena Varda Stipković,**
Ante i Željke r. Marković

19. rujna:

61. **Žarko Jakov Beljo,**
sin Mile i Marije r. Kodžoman

67. **Ante Milošević,**
sin Marka i Ivane r. Dujmović

13. rujna:

57. **Petra Jukić,**
kći Stipe i Matee r. Deanković

20. rujna:

63. **Ana Labrović,**
kći Ante i Anite r. Cvitanović

27. rujna:

68. **Roko Vučković,**
sin Branimira i Martine r. Botica

58. **Roko Vrca,**
sin Dražana i Jelene r. Šimleša

64. **Mihael Poljak,**
sin Stipe i Mirjane r. Stančić

69. **Toma Vrca,**
sin Slavena i Karmen r. Penić

70. **Marino Gašpar,**
sin Ante i Zdenke r. Pavla

3. listopada:

71. **Tonia Vuković**,
kći Krešimira i Ivane r. Vukasović
72. **Matej Kirigin**,
sin Tonia i Marije r. Mirković
73. **Anna Nevžala**,
kći Ivana i Ivane r. Buljan

4. listopada:

74. **Nina Ančić**,
kći Denisa i Marije r. Kundid
75. **Rita Mastelić**,
kći Mislava i Danijele r. Šipić
76. **Noa Bekavac**,
sin Stipe i Anamarije r. Katić
77. **Iva Zorica**,
kći Ante i Ane r. Balajić

10. listopada:

78. **Adrian Milan**,
sin Ante i Petre r. Jadrijević
79. **Filip Kovačević**,
sin Gorana i Kristine r. Dulčić
80. **Ena Librenjak**,
kći Ante i Danijele Tokić Vuko

11. listopada:

81. **Karlo Držak**,
sin Igora i Angele r. Živalj

82. **Lara Radić**,
kći Marina i Jelene r. Župić

17. listopada:

83. **Borna Jenjić**,
kći Josipa i Božene r. Vukas
84. **Dora Bikić**,
kći Ante i Sare Čovo
85. **Lana Vukasović**,
kći Ivana i Paula r. Vukasović –
Lončar

24. listopada:

86. **Toma Domjanović**,
sin Maria i Antonije r. Buljan

25. listopada:

87. **Mihaela Pavlinušić**,
kći Ante i Nikoline r. Hrste
88. **Ena Vidurinović**,
kći Filipa i Mirjane r. Pravdić

31. listopada:

89. **Eni Lovrić**,
kći Joze i Nikoline r. Milanović
90. **Roko Labrović**,
sin Josipa i Kristine r. Norac
– Kevo

1. studenoga:

91. **Andrea Poljak**,
sin Josipa i Nikoline r. Buljan

7. studenoga:

92. **Mateo Emil Rosan**,
sin Stipe i Viktorije r. Marković
93. **Leona – Ana Tenžera**,
kći Josipa i Mie r. Ivačić

8. studenoga:

94. **Mihael Smoljo**,
sin Josipa i Kristine r. Glaurdić

14. studenoga:

95. **Daša Jenjić**,
kći Boška i Dijane r. Domjanović

15. studenoga:

96. **Nika Nada Pavlović**,
kći Nikole i Lucije r. Kotromanović

97. **Jozo Radan**,
sin Stjepana i Emanuele
r. Koljnrekaj

98. **Anđela Grujović**,
kći Stipe i Gabriele r. Božinović

21. studenoga:

99. **Mihaela Jakovleska**,
kći Dejana i Ivone Jurela

22. studenoga:

100. **Pavao Marić Drvoličanin**,
sin Ivana i Danie r. Ivković

101. **Mihael Zorica**,
sin Marka i Jelene r. Jukić

29. studenoga:

102. **Matej Barać**,
sin Petra i Ane r. Jadrijević
103. **Vigo Milivoj Kosutta**,
sin Ervina i Tine r. Runje
104. **Mateo Buljan**,
sin Marka i Ivane r. Bašić
105. **Rita Mažurin**,
kći Dina i Ivane r. Vrdoljak

Vjenčani

18. srpnja:

1. Jerko Galić i Ana Kelava
2. Marko Munivrana i Marija Buzov
3. Ante Poleš i Ivana Čović
4. Ivo Barać i Martina Sitek
5. Petar Smoljo i Anita Bulj

25. srpnja:

6. Jakov Bošnjak i Anis Romac
7. Zoran Jelić i Andrea Pavić

1. kolovoza:

8. Jakov Klarić i Lucijana Milanović – Litre

9. Mladen Šuća i Petra Poljak

4. kolovoza:

10. Viktor Budić – Leto i Anna Vučemilo

21. kolovoza:

11. Ivan Pralija i Vesna Gabrić

22. kolovoza:

12. Ante Babić i Nina Erdeš
13. Ivan Ćurković i Anđela Grgić
14. Šimun Porobija i Sara Runje

28. kolovoza:

15. Silvio Franchini i Ivana Vidić

16. Jakov Knez i Viktorija Paladin

17. Petar Jelinčić i Lucija Benja

18. Igor Jelić i Antonia Runje

29. kolovoza:

19. Alen Baričević i Ana Vukasović Lončar

20. Vinko Bilobrk i Katarina Tomašević

4. rujna:

21. Petar Vukasović Lončar i Ana Barač

22. Ivan Glavinić i Ines Jelović

5. rujna:

23. Domagoj Jure Vrančić i Ana Maras

24. Jure Gulić i Marijana Čatipović

11. rujna:

25. Joško Šimac i Maja Mladina

26. Josip Šarić i Paula Cvitković

12. rujna:

27. Stjepan Grgat i Marija Katić

28. Ivan Poljak i Dina Bandić

29. Branimir Župić i Nina Mastelić

13. rujna:

30. Mate Jagnjić i Nikolina Vučković

18. rujna:

31. Darijo Modrić i Sanda Vidalina

19. rujna:

32. Toni Radović i Maja Romac

- 33. Ante Jukić i Nikolina Tomašević
- 34. Branimir Ezgeta i Valentina Kelava

20. rujna:

- 35. Branimir Jagnjić i Marija Vučković

25. rujna:

- 36. Ivan Marković i Katarina Smoljo
- 37. Ante Marić i Dijana Buljan

26. rujna:

- 38. Jure Kalajdžić i Martina Boduljak
- 39. Dino Brčić i Antonija Dragušica
- 40. Jure Bojčić i Martina Jukić
- 41. Mile Marunica i Ivana Matić
- 42. Kristijan Žaja i Petra Bilobrk

2. listopada:

- 43. Zoran Maras i Josipa Cvitković
- 44. Branimir Perković i Ivana Stvorić

3. listopada:

- 45. Krešimir Vuković i Ivana Vukasović
- 46. Ernesto Rosanda i Lidija Kekez
- 47. Josip Matijašević i Ivana Liović

9. listopada:

- 48. Andrija Galić i Paula Alebić

10. listopada:

- 49. Nikola Tanfara i Josipa Romac
- 50. Goran Kovačević i Kristina Dulčić

11. listopada:

- 51. Mate Zebić i Ana Modrić

17. listopada:

- 52. Jurica Poljak i Petra Katavić
- 53. Ivan Barać i Kristina Cvitković

24. listopada:

- 54. Stanko Milošević i Jelena Šepček

31. listopada:

- 55. Tonko Matić i Mirna Jurić

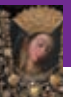
7. studenoga:

- 56. Ivan Misimi i Ljuba Čović
- 57. Boško Modrić i Marija Šestan
- 58. Frane Budimir i Marija Buljan
- 59. Josip Tenžera i Mia Ivačić

5. prosinca:

- 60. Vjeko Baleta i Mirna Jerkan

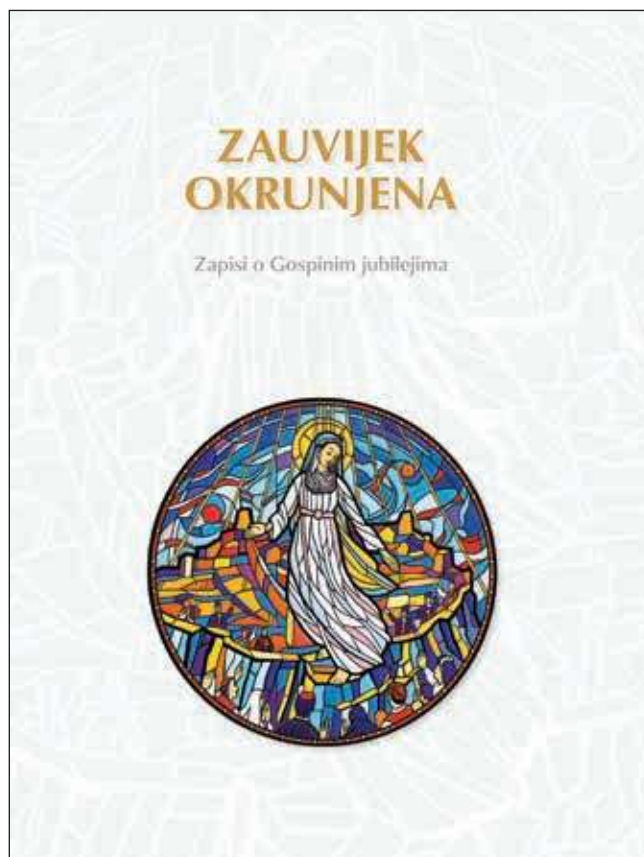
Umrli

1. Timošenko Gabrić
(*31. 8. 1944. - †9. 7. 2020.)
2. Ana Poljak
(*27. 1. 1941. - †27. 7. 2020.)
3. Terezija Budimir
(*18. 4. 1932. - †27. 7. 2020.)
4. Jozo Jurić
(*29. 10. 1940. - †26. 7. 2020.)
5. Ana Ivković
(*3. 9. 1936. - †31. 7. 2020.)
6. Kata Pavičić
(*13. 5. 1939. - †9. 8. 2020.)
7. Iva Mijić
(*19. 3. 1931. - †9. 8. 2020.)
8. Jela Erceg
(*17. 4. 1932. - †10. 8. 2020.)
9. Anđa Dragaš
(*25. 11. 1943. - †10. 8. 2020.)
10. Milan Jelinčić
(*21. 3. 1953. - †11. 8. 2020.)
11. Ana Mišura
(*4. 4. 1993. - †10. 8. 2020.)
12. Anđelka Abram Vuletić
(*4. 9. 1930. - †13. 8. 2020.)
13. Ivan Šušnjara
(*18. 8. 1948. - †14. 8. 2020.)
14. Jure Vučić
(*16. 4. 1935. - †14. 8. 2020.)
15. Stanko Labrović
(*12. 5. 1939. - †15. 8. 2020.)
16. Ante Barać
(*3. 4. 1981. - †15. 8. 2020.)
17. Iva Marić Drvoličanin
(*11. 5. 1943. - †19. 8. 2020.)
18. Ljubica Prološćić
(*10. 8. 1935. - †20. 8. 2020.)
19. Ana Radonja
(*20. 9. 1938. - †21. 8. 2020.)
20. Iva Buljan
(*10. 8. 1940. - †21. 8. 2020.)
21. Joško Jerkan
(*5. 4. 1958. - †24. 8. 2020.)
22. Tomislav Jagnjić
(*3. 12. 1972. - †25. 8. 2020.)
23. Andrija Vučković
(*6. 4. 1960. - †27. 8. 2020.)
24. Božo Vidić
(*1. 1. 1942. - †27. 8. 2020.)
25. Inga Križanac
(*10. 6. 1970. - †29. 8. 2020.)
26. Ivan Mastelić Gure
(*6. 1. 1939. - †2. 9. 2020.)
27. Ana Runje
(*13. 2. 1936. - †6. 9. 2020.)
28. Petar Jadrijević
(*31. 3. 1958. - †6. 9. 2020.)
29. Mirko Bulj
(*7. 10. 1940. - †8. 9. 2020.)
30. Franka Borković
(*16. 4. 1939. - †8. 9. 2020.)
31. Mirjana Marić
(*8. 5. 1956. - †10. 9. 2020.)
32. Enni Radanović
(*25. 1. 1932. - †9. 9. 2020.)
33. Predrag Kelava
(*4. 9. 1965. - †13. 9. 2020.)
34. Ivan Marović
(*20. 7. 1946. - †17. 9. 2020.)
35. Ivan Župić
(*12. 8. 1935. - †19. 9. 2020.)
36. Jure Ljubomir Krstić
(*23. 4. 1934. - †19. 9. 2020.)
37. Branko Poljak
(*17. 3. 1931. - †21. 9. 2020.)
38. Velimir Čović
(*22. 6. 1928. - †21. 9. 2020.)
39. Iva Galiotović
(*19. 9. 1938. - †20. 9. 2020.)
40. Ivan Matic
(*24. 4. 1957. - †22. 9. 2020.)
41. Pava Milan
(*28. 1. 1948. - †24. 9. 2020.)
42. Marija Šabić
(*15. 12. 1931. - †4. 10. 2020.)
43. Anđelka Cvrle
(*1. 11. 1942. - †4. 10. 2020.)
44. Slavko Šimac
(*11. 9. 1941. - †6. 10. 2020.)
45. Mirko Runje
(*27. 4. 1942. - †10. 10. 2020.)
46. Ana Smoljo
(*18. 12. 1949. - †10. 10. 2020.)
47. Pera Poljak
(*13. 2. 1937. - †11. 10. 2020.)
48. Slavka Čurković
(*26. 2. 1937. - †12. 10. 2020.)
49. Dragica Jagnjić
(*8. 1. 1945. - †13. 10. 2020.)
50. Pava Glavinović
(*30. 1. 1933. - †14. 10. 2020.)
51. Miro Barać
(*16. 7. 1946. - †19. 10. 2020.)
52. Kata Šušnjara
(*9. 11. 1931. - †19. 10. 2020.)
53. Ivan Prelas
(*28. 10. 1934. - †23. 10. 2020.)
54. Kata Šabić
(*23. 4. 1949. - †25. 10. 2020.)
55. Boris Bašić
(*5. 12. 1966. - †31. 10. 2020.)
56. Ruža Glavinović
(*1. 9. 1939. - †1. 11. 2020.)
57. Marko Šandrić
(*30. 8. 1948. - †4. 11. 2020.)
58. Anđelka Martinac
(*4. 9. 1941. - †8. 11. 2020.)
59. Matuša Matić
(*11. 3. 1928. - †8. 11. 2020.)
60. Frano Romac
(*8. 12. 1950. - †12. 11. 2020.)
61. Dušan Gaurina
(*10. 1. 1931. - †13. 11. 2020.)
62. Mirko Čović
(*5. 2. 1950. - †12. 11. 2020.)
63. Vjera Bill
(*28. 9. 1925. - †14. 11. 2020.)
64. Ante Marić
(*6. 5. 1927. - †17. 11. 2020.)
65. Ivan Nasić
(*23. 7. 1930. - †17. 11. 2020.)
66. Zvonimir Panza
(*2. 10. 1937. - †20. 11. 2020.)
67. Dušan Vuković
(*10. 10. 1945. - †23. 11. 2020.)
68. Jaka Mamuzić
(*24. 5. 1929. - †26. 11. 2020.)
69. Ana Skejić
(*25. 4. 1946. - †27. 11. 2020.)
70. Vinko Gorjup
(*7. 10. 1955. - †28. 11. 2020.)
71. Jela Jadrijević
(*9. 11. 1932. - †28. 11. 2020.)
72. Ana Hrste
(*15. 2. 1934. - †1. 12. 2020.)
73. Marija Ramljak
(*1. 8. 1933. - †1. 12. 2020.)
74. Katija Filipović Grčić
(*21. 2. 1949. - †2. 12. 2020.)
75. Mirko Poljak
(*29. 7. 1947. - †3. 12. 2020.)
76. Bože Babić
(*21. 1. 1937. - †3. 12. 2020.)
77. Damir Nazlija Ajduković
(*24. 2. 1961. - †3. 12. 2020.)
78. Vlade Gaurina
(*14. 2. 1948. - †4. 12. 2020.)
79. Jozo Radoš
(*20. 12. 1944. - †6. 12. 2020.)

Fotomonografija „Zauvijek okrunjena“

Radosni smo što čitateljstvu „Gospe Sinjske“ možemo objaviti da je priprema za fotomonografiju „Zauvijek okrunjena“ predana u zagrebačku Agenciju za komercijalnu djelatnost (AKD), gdje bi s tiskom trebali biti gotovi do kraja 2020. godine. Tim povodom kratko ćemo se osvrnuti na do sada učinjeno, imajući na umu da smo već dva puta u glasilu Svetišta i Župe Gospe Sinjske pisali na temu navedene fotomonografije. Stoga, upućujemo zainteresirane da u svrhu cjelovitijeg pregleda konzultiraju već objavljene tekstove.

Prvi tekst objavljen je uoči Velike Gospe 2019., a opisuje rađanje ideje i prve korake ka realizaciji projekta, koji na 400 stranica kroz fotografije i tekst bilježi slavlje dvaju sinjskih jubileja: tristotu obljetnicu slave obrane Sinja uz Gospin zagovor (1715. – 2015.) i tristotu obljetnicu krunjenja Slike Čudotvorne Gospe Sinjske (1716. – 2016.). Ideja je uokvirana 10. prosinca 2018., tijekom susreta na kojem su sudjelovali tadašnji sinjski gvardijan fra Petar Klapež, župnik fra Perica Maslač, tadašnji samostanski ekonom fra Filip Budić i fra Šimun Markulin. Već je na tom sastanku istaknuta potreba da se u novoj knjizi – osim dvaju jubilarnih slavlja – predstave i plodovi sedmogodišnje priprave (2008. – 2014.). Osim toga, naglasak je bio stavljen i na suradnju triju institucija: Franjevačkog samostana Gospe Sinjske, Grada Sinja i Viteškog alkarskog društva; čiji je zajednički rad omogućio ostvarenje mnogobrojnih projekata, a koji su izravno bili povezani s proslavom Gospinim jubileja. Na samom početku odlučeno je da se u nakladi sinjskog samostana tiska fotomonografija, izdanje koje će oku suvremenog čitatelja biti privlačnije i zanimljivije. Tada zacrtane planove potvrdio je i samostanski kapitul, a i tadašnji provincijal fra Joško Kodžoman jasno je i više puta izrazio podršku započetom djelu. Slijedilo je istraživanje arhivske građe i prikupljanje potrebnih materijala, kao i sama sistematizacija prikupljene

građe. Samostanska i župna arhiva nije sadržavala dovoljno fotografskog materijala, a mnoge pohranjene fotografije nisu zadovoljavale suvremene grafičke kriterije. Kako je i bilo predviđeno, pomoć smo u tom dijelu zamolili kod profesionalnih fotografa, koji su se rado odazvali. Gotovo su svi dostavljene fotografije darovali, na čemu smo im veoma zahvalni. Osim toga, dana 12. svibnja 2019. uputili smo javni poziv svim Gospinim štovateljima i zamolili da sudjeluju u projektu dostavljanjem svojih fotografija. Odazvalo se svega nekoliko ljudi. Zahvalni smo tim ljudima na angažmanu, no valja reći da zbog grafičkih standarda nismo uspjeli upotrijebiti ni jednu tako pristiglu fotografiju. Istaknuti nam je, dakle, pojedince, čiji profesionalni rad povijest neće zaboraviti: Zoran Alajbeg, Berislav Alebić, Ivan Alebić, Živko Bačić, Branko Čović, Ante Gašpar, fra Nedjeljko Jukić, Petar Malbaša, Roko Pavlinušić,

Filip Ratković, Šime Strikoman, Ante Šimunović, Ivan Ugrin, Monika Vrgoč, Željko Zrnčić, Dražen Žanko i Ante Žižić. Njihove fotografije govore tisuću riječi, pričaju priču na svim jezicima svijeta i svakom čitatelju čine prepoznatljivim sinjsko svetište. Osim pojedinaca, treba spomenuti i institucije, čiji su predstavnici rado podijelili arhivsku građu, fotografsko blago: Turistička zajednica Grada Sinja (Monika Vrgoč), Viteško alkarsko društvo Sinj (Boris Filipović Grčić), Muzej Cetinske krajine – Sinj (Anita Librenjak) i Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja (fra Frano Doljanin, fra Ivan Udovičić i fra Stipe Buljan). Ipak, arhivska građa nije sadržavala sve potrebne fotografije pa je za taj dio bilo potrebno posebno angažirati fotografa, a spremno je djelovao Ivan Alebić. Očito da je prikupljanje i sistematizacija fotografskog materijala bio zahtjevan posao, a tijekom 18 mjeseci pregledano je gotovo 260 tisuća fotografija.

U drugom tekstu (Velika Gospa 2020.) čitatelje smo detaljnije upoznali sa sadržajem fotomonografije, koja ima 6 poglavlja i koja kronološki obrađuje slavlja i događaje od 3. kolovoza 2008. do kraja 2016. godine. U tom vremenskom luku treba istaknuti 3 slavlja: 1) otvaranje sedmogodišnje pripreme (kardinal Vinko Puljić); 2) središnje slavlje tristote obljetnice slavne obrane Sinja uz Gospin zagovor (kardinal Josip Bozanić); 3) središnje slavlje tristote obljetnice krunjenja Slike (mons. Marin Barišić). Važnost tih slavlja ponajbolje opisuje odluka Hrvatskog sabora od 20. siječnja 2009., u kojoj se ističe da je jubilarna proslava slavne obrane od „nacionalnog značenja“; kao i pismo pape Franje od 20. svibnja 2015., u kojem Vrhovni svećenik ističe da je veoma obradovan „ljepotom marijanske pobožnosti koja se njeguje u svetištu Blažene Djevice Marije u Sinju“. Opisivanje tog veoma važnog razdoblja u povijesti sinjskog samostana i župne zajednice svojim stručnim i bratskim savjetima pratili su: fra Petar Klapež, fra Ante Čovo, fra Perica Maslač, fra Filip Budić, fra Gabrijel H. Jurišić, fra Stjepan Čovo, fra Frano Doljanin, fra Pavao Vučković, fra Antonio Mravak, fra Stipe Šušnjara, fra Bože Vuleta, fra Domagoj Runje, fra Jure Župić, don Josip Dukić, don Slavko Kovačić, Ivan Balta, Ivan Botica, Igor Vidalina, Anita Librenjak i Monika Vrgoč. Nakon što su tekstualni i fotografski materijali bili pripremljeni, pristupilo se grafičkom oblikovanju i

pripremi, što je strpljivo i profesionalno uradio Nino Tocigl. U tom dijelu od pomoći su nam bili Jakov Borković, Anja Kovačić i Marina Žuljević, za čije smo profesionalne savjete veoma zahvalni. Lektor i korektor tekstova bio je Hrvoje Markulin, a pomogli su jezičnim savjetima fra Bernardin Vučić i fra Mladen Marić. Srdačno zahvaljujemo i prevoditeljima sažetaka: Christini Posavec (engleski jezik), fra Petru Milanoviću Trapi (talijanski jezik) i Danijeli Grubišić (njemački jezik). Čast da napišu pozdravne retke pripala je nadbiskupu Marinu Barišiću, exprovincijalu fra Jošku Kodžomanu, provincijalu fra Marku Mrši, exgardijanu fra Petru Klapežu, gvardijanu fra Anti Čovi, gradonačelnici Kristini Križanac i predsjedniku VAD-a Stipi Jukiću. Njihovi tekstovi dragocjeni su doprinos boljem razumijevanju jubilarnih slavlja u viteškom Sinju. Osim toga, valja istaknuti plodnu suradnju s akademskim slikarom Ivanom Grgatom, kao i suradnju s academicima Kažimirom Hrastom i Radoslavom Tomićem te Zoraidom Demori Staničić. Nemali je broj i drugih koji su savjetovali, pomagali, pratili, poticali...

Cijenjeno čitateljstvo dopustit će da na kraju saznamo opće specifikacije fotomonografije „Zauvijek okrunjena“. Nakladnik je Franjevački samostan Gospe Sinjske, glavni urednik je fra Šimun Markulin a odgovorni fra Petar Klapež. Članovi uredničkog vijeća su: fra Filip Budić, fra Perica Maslač, fra Antonio Mravak i Monika Vrgoč. Knjiga je tiskana u nakladi od 1000 komada, a ISBN je 978-953-98170-9-9. Format je 23x30 cm, sadržaj je tiskan na papiru garda matt 135 gr, a sve su fotografije lakirane. Knjiga, između ostaloga, ima zlatnu označnu vrpču, ovitak i kutiju, a zlatorez označava da je izdanje jubilarnog karaktera.

Deo Optimo Maximo zahvaljujemo za dovršeno djelo, a posvećujemo ga svim štovateljima Čudotvorne Gospe Sinjske i njezinim hodočasnici. S ponosom čitateljima predajemo učinjeno, a nadati nam se da će fotomonografija „Zauvijek okrunjena“ onima koji dolaze biti lijepo svjedočanstvo proslave jubilarnih slavlja 2015. i 2016. godine.

Fotomonografiju možete nabaviti u sinjskom samostanu ili naručiti poštom.
Više informacija na broj **021.707.010** ili na e-mail
– zupa.sinj@gmail.com

Svjedočanstvo ozdravljenja

Hvaljen Isus i Marija!
Šaljem vam ovu ploču s ispisanom zahvalom, te vas molim da ju postavite na predviđeno mjesto.

Znam da ćete reći kako je bolje da sam pomogao sirotinji umjesto plaćanja izrade ove ploče. I upravo ste, ali ovo je poseban događaj, a želio bih da naše dijete to pamti dok je živo... i da to gleda u sveštištu Gospe Sinjske po čijem je zagovoru čudesno ozdravila.

2019. godine naša kći Veronika (tada je imala 3 godine), na ljetovanju se zarazila ROTA VIRUSOM. Zbog povraćanja, proljeva, temperature 40 stupnjeva i teške dehidracije, završila je u bolnici u teškom stanju. Dezorijentirana, slaba, imala je također i pojavu mljackanja ustima, te čudan položaj usta, onako kao kad čovjek ima moždani udar. Objašnjenje doktora za tu pojavu je bilo sljedeće: da se to događa jer toksini ne izlaze iz bubrega van mokrenjem. Naša kći nije mogla mokriti nego je samo povraćala i imala proljev. Zato su toksini utjecali na stanice mozga. Niti drugi dan u bolnici stanje se nije popravljalo, pa je postojala mogućnost da to sve ostavi posljedice na njezine moždane funkcije i općenito zdravlje.

Nakon što smo sve ovo čuli od doktora, shrvani od bola, supruga i ja smo zavapili Gospi Sinjskoj za zagovor i ozdravljenje. Nikad u životu nisam toliko iskreno zavapio Bogu i nebeskoj Majci.

Ono što smo dobili od Boga po Gospinom zagovoru je ozdravljenje naše kćerkice... Nakon pet dana je izašla iz bolnice, a

stabiliziranje i vraćanje potpunog govora se postupno dogodilo kroz nekoliko tjedana, bez ikakvih kasnijih posljedica za zdravlje.

Tim događajem smo bili osnaženi u vjeri, uvjereni da Bog nije gluhi, da čuje iskrene molitve, te da je Gospin zagovor moćan.

Inače sam uvijek volio proučavati povijest, a bitka i pobjeda kod Sinja nad Turskom silom je uistinu čudo. Naša kći Veronika je rođena u vinkovačkoj bolnici, na krevetu ispred kojeg je na zidu

raspelo i lik Gospe Sinjske. Jedino ispred tog kreveta je lik Gospe Sinjske. Taj detalj ne mogu zaboraviti. Uistinu naša kći kao da je obilježena njezinom pomoći. Rođena je 14. kolovoza 2016. pred blagdan Velike Gospe.

Eto, zato Gospa Sinjska. Zato ova zahvala! Slava Isusu Kristu i hvala Gospi Sinjskoj za sve.

Hvala ti, Majko! „Zauvijek okružena slavi slavije!“

U Vinkovcima 11. 11. 2020.

Ante Šarić

Moj put u Afriku

Svjedočanstvo Marije Vojković

Iako je prošlo evo skoro devet mjeseci od mog puta i boravka u Africi u Misiji Svetog Franje u Subukiji, siromašnoj dolini u centralnom dijelu Kenije, moji osjećaji se još nisu slegli da bih uspomene i dojmove mogla ispričati nekim redom i redosljedom. No, Africi kao i Bogu vrijeme i nije osobito važno, sve može biti i prije i poslije i istovremeno. U mojoj duši Afrika ionako nije ostala kao uspomena na putovanje, nego kao emocija i osjećaj nečega što nadilazi fizikalne zakonitosti. No, ipak krenimo od onoga što je bilo prije. Najprije je bila davna i velika želja da odem u Afriku malo volontirati u neko sirotište. Sretnim nizom okolnosti pojavila se mogućnost da je i ostvarim. A onda su se pojavili i dobri ljudi koji su skupljali odjeću, lijekove, i svaku drugu materijalnu pomoć. Sve dobri, dragi i vjerni prijatelji, obitelj i rodbina. Prije je bila i Vera, mater, duge 84 godine čuvarica svega što je njeno i unaprijed suprotstavljena svakom odlasku u zemlje „di se tuku i ubijaju još od Isusova vremena“ (nema veze šta to nije Afrika nego Izrael, razumjeli ste princip).

Međutim, kako i nad „popom ima pop“, tako i nad materon Veron ima mater. Njena. Davno pokojna. Koja je Veru tvrdo naučila da Isus daje tebi, da bi ti dao siromahu. Pa je i Vera dala dopuštenje.

I onda počinje sama Afrika. U odnosu na danas davna kao da je bila prije tisuću godina, a opet bliža od svakodnevice. Jer Afrika, prakontinent i iskonska čovjekova postojbina ima čudesnu mogućnost da ti se zavuče pod kožu, pa onda u ritmu bubnjeva i pjesme slaviš živoga gospodina na svetoj Misi tri, četiri sata, jer taj dana ništa drugo ne postoji nego susret sa Ocem svojim nebeskim. I onda počinje Afrika sa jednim dječakom Patrikom u tamo nekoj školi u mjestu Mikima, koji nije na nijednom spisku za nikakve cipele ili uniformu, koji te samo gleda bez riječ sa širokim osmijehom na licu, zabrzdan, u džemperu sa rukavima do lakta isparanom i odrpanim hlačama, bos, sa vjerom da će dobiti nešto i dobio je sve i nije bitno što ga nema na našem spisku, bio je na nečijem drugom.

I onda počinje Afrika u Malom Domu sa onima najmanjima među

malima, kad jedan Nikolas koji je pokretan najprije nahrani Šadija koji ima dječju paralizu i ne može sam donijeti žlicu do usta, pa se razlije Afrika na prašnjavoj cesti kad iz grma izleti desetak bosonogih odrpanac razvaljena osmjeha sa riječima „switi muzungu“ i kad za jedan switi - bomnon, dobiješ more Božjeg blagoslova iz tih zahvalnih malih duša, a tebe preplavi tuga i osjećaj krivnje iako nisi kriv, slomiš to u sebi i ideš dalje.

Opet te zapljusne ta Afrika kad na blatnjavom potoku vidiš grupicu dječaka i djevojčica od desetak godina kako pune plastične kante blatnjavom vodom i nekim konopčićem višaju o glavu i toware na nejaku dječja leđa i nose taj teret i nekih desetak kilometara daleko i nije im teško jer i djeca tamo rade, jer je to normalno.

Sva je ta Afrika tako proturječna i u istom trenutku i siromašna i bogata, crna, mrka, a istovremeno svijetla i blagoslovljena i sam se slomiš u tom proturječju, a onda te mama Gademije vrati u stvarnost jer pred tebe stavi tanjur kukuruza sa rižom, ručak koji je spremila za svojih pet sinova iako je to možda bio prvi pravi ručak nakon dužeg vremena.

Tek na povratku u avionu negdje iznad Iraka, shvatiš zapravo da je Afrika tebi dala puno više nego što si ti njoj, naučila te je da je siromaštvo zapravo bogatstvo, da su mali baš veliki, da je zahvalno i ponizno srce Bogu najmilije. Do ponovnog susreta Afriko, neka te kroz naše molitve prati zagovor Gospe Sinjske.

Raspored božićnog blagoslova obitelji

2020. - 2021.

Blagoslov obitelji Sinj, Gornji Suhač, Radošić

Subota, 26. prosinca 2020. od 14 sati:

- Od Brnaškoga groblja do Elektrodalmacije (donja strana)

Nedjelja, 27. prosinca 2020. od 14 sati:

- Put Pazara, Fra Šimuna Milinovića, Put Radošića, Put Župića, Goručica
- 126. brigade HV-a, Don Frane Bulića, Kralja Zvonimira, Franjevačke klasične gimnazije

Ponedjeljak, 28. prosinca 2020. od 9 sati:

- Od Brnaškoga groblja do Pazara (gornja strana)
- Splitska ulica, Alkarsko trkalište, Stuparića obor, Kneza Branimira

Utorak, 29. prosinca 2020. od 9 sati:

- Bazana, Fra Pavla Vučkovića (zgrade 3 – 15), Put Ferate, Luka, Put Ruduše, Čemer

Srijeda, 30. prosinca 2020. od 9 sati:

- Tripalov voćnjak, Trg Gojka Šuška, Put Piketa, Miljenka Buljana, Put šumarije

Četvrtak, 31. prosinca 2020. od 9 sati:

- Domovinskog rata, Lubinov most, Don Ivana Filipovića Grčića, Put Medinjaka
- Zagrebačka, Ivana Gundulića, Čugurina glavica, Fratarski prolaz, Trg dr. Franje Tuđmana
- Gornji Suhač

Subota, 2. siječnja 2021. od 9 sati:

- Radošić, Serdara Vučkovića, Stjepana Gunjače, Stipe Vrančića
- Glavička ulica, Litrin obor, Fra Andrije Kačića Miošića, Kvartiri, Mirka Božića, Borićevac
- Lovrića obor, Trg kralja Tomislava, Put Pavića

Nedjelja, 3. siječnja 2021. od 14 sati:

- Šetalište bl. Alojzija Stepinca, Zečev prolaz, Brnaška, Istarska ulica
- Put Međina, Ramska ulica, Vrcanov obor, Put Petrovca, Pelimovac

Ponedjeljak, 4. siječnja 2021. od 9 sati:

- Žankova glavica, Dragašev prolaz, Matića ulica, Vujanovićev prolaz
- Vrlička, Dinka Šimunovića, Jakino gumno
- Fra Antuna K. Matasa, Braće Radića, Kneza Mislava, Put Šimaca
- Vladimira Nazora, Ante Stračevića, Put Odrine, Odrina, Brekin put

Utorak, 5. siječnja 2021. od 9 sati:

- Čurlini, Put Kuka, Fra Rafe Kalinića, Ivana Meštovića, Vukovići, Jurja Dalmatinca

Srijeda, 6. siječnja 2021. od 14 sati:

- Fra Ivana Markovića, Domaldova, Hrvoja V. Hrvatinića
- Grabovčev prolaz, Ivana Nelipića, Ivana Frankopana, Šilanovac, Knežev prolaz
- Batonova, Miletin

Četvrtak, 7. siječnja 2021. od 9 sati:

- Oko Boke, Put Šušnjevače, Vlahe Bukovca, Fra Filipa Grabovca, Omiška, Solinska, Marinovac
- Ćosin potok, Ruđera Boškovića, Jadranska, Imotska, Drniška,

Petak, 8. siječnja 2021. od 9 sati:

Napomena: Obitelji koje su bile odsutne mogu se naknadno prijaviti za blagoslov:

Blagoslov obitelji u Brnazama

Subota, 26. prosinca 2020. od 13 sati

Od Brnaškog groblja Put Ferate do Malbašine ulice
Topić, Ćosić, Kanaet, Šušnjara, Vukasović, Župić, Jukić, Vidić, Damjanović, Vrlić, Bajić, Boban, Prološćić, Liović, Guja, Jurić, Matić, Lagator, Glavinić, Kasalo, Panza, Župić, Masle-Budimir, Malbaša, Mladina, Ivandić.

2 slavitelja: 1. od Brnaškog groblja prema Malbašinoj ulici, 2. Od Malbašine ulice cestom do groblja.

Nedjelja, 27. prosinca od 13 sati

Od Malbašine ulice, Put Ferate do Vukasović-Lončar ulice

Malbaša, Kustura, Bijader-Kutlešić, Krolo, Mihaljević, Sučić.

Ponedjeljak, 28. prosinca od 9 sati

Od Vukasović-Lončar ulice, Put Ferate do gornjih Šentija

Vukasović, Vukasović-Lončar, Marinović, Poljak, Bitunjac, Mihaljević, Paštar, Slišković, Bilonić, Kojić, Horvat, Buzolić, Mastelić-Ivić, Liović, Panza, Zelić, Bašćevan, Uvodić, Brčić, Šentija.

Utorak, 29. prosinca od 9 sati

Od gornjih Šentija do Marića drage i od Marića drage do crkve

Šentija, Spajić, Dadić, Viculin, Milić, Marinović, Malbaša, Šušnjara, Masle, Kulz, Botica, Markić, Paštar, Budić, Marić, Gabrić, Tokić, Benja, Mihaljević, Kuzmić, Čarić, Miloš, Mihaljević, Prolić, Masle, Čubelić, Marić.

Srijeda, 30. prosinca od 9 sati

Od crkve, Čarića brig do Vidalinove ulice

Koprčina, Jagnjić, Munivrana, Zorić, Kovačević, Čarić, Ivković.

Četvrtak, 31. prosinca od 9 sati

Od Vidalinove ulice do Mandačeve ulice

Vidalina, Ivković, Čelar, Mastelić, Dukić, Miloš, Mandac, Ratković, Botica, Dević, Vidalina, Brčić, Ivković, Karačić, Pervan, Pavić, Periš, Klišanin.

Subota, 2. siječnja 2021. od 9 sati

Od Mandačeve ulice do Klarića-Kukuza (gornja strana)

Mandac, Grgić, Marasović, Tadić-Šutra, Markotić, Delija, Blažević, Barbić, Čukušić, Klarić-Kukuz, Uvanović, Majić, Prelas, Mravak, Pupiće, Ćubić, Rančić, Klarić-Kukuz.

Nedjelja, 3. siječnja od 13 sati

Od Klarića-Kukuza do kapelice Gospe Sinjske i oko kapelice (donja strana)

Perić, Klarić-Kukuz, Prelas, Krolo, Mandac, Cvitković, Jureta, Roguljić, Poleš, Čović, Rogulj, Mastelić, Mladina, Delija, Ivković, Mandac.

2 slavitelja: 1. Od Kapelice Gospe Sinjske, 2. Od Klarića-Kukuza prema kapelici

Ponedjeljak, 4. siječnja od 9 sati

Brnaška glavica; I. dio: Od kapelice Gospe Sinjske do zaseoka Jagnjić

Ivković, Gunjača, , Ivković-Mandac, Mandac, Milošević, Ćurić, Klapež, Miloš.

Utorak, 5. siječnja od 9 sati

Brnaška glavica; II. dio: Od Jagnjića do zaseoka Mastelić

Jagnjić, Šušnjara, Vrančić, Delija, Putnik, Matković, Alebić, Mastelić-Gure.

Srijeda, 6. siječnja od 13 sati

Brnaška glavica; III. dio; Od zaseoka Mastelić, put Dražice prema školi ispod ceste

Mastelić, Šušnjara, Bodač, Putnik, Omrčen, Skejić, Beljan, Jagnjić, Gverić, Botica, Putnik, Šepčeg, Mastelić.

Četvrtak, 7. siječnja od 9 sati

Od kapelice Gospe Sinjske, oko crkve, Lovrića put i novo naselje

Katić, Cvrlje, Mastelić, Gradištanac, Gabrić, Žigo, Uvodić, Matić, Baščevan, Mravak, Gunjača, Slišković, Vukasović, Bazo, Projić, Botica, Maleš, Jagnjić, Jukić, Putnik, Cvrlje, Mihaljević, Bilandžić, Liović, Ezgeta, Žaper, Vidić, Poljak, Munivrana, Vukasović-Lončar.

2 slavitelja: 1. Od kapelice Gospe Sinjske prema Novom naselju, 2. Od Lovrića puta prema Novom naselju

Petak, 8. siječnja od 9 sati

Od Lovrića ulice do Brnaškog groblja

Marić, Janković, Bilonić, Matić, Ivančić, Benja, Vukasović, Mihaljević, Vidić, Ban, Hrgović, Talaja, Kažimir, Radman, Putnik, Jadrijević, Matas, Penić, Marić, Šošo, Bilandžić, Vidić, Ivandić, Lagator, Kotromanović, Jukić, Baščevan, Križanac, Poljak, Masle, Šabić, Vukasović-Lončar, Vučković, Bilandžić, Vrgoč, Budimir, Misić, Smoljo, Bičanić.

2 slavitelja: 1. Od Lovrića puta prema Marićima, 2. Od Brnaškog groblja prema Marićima

Blagoslov obitelji Čitluk – Jasensko

Nedjelja, 27. 12. poslije 13 sati

Vidić, Strmo, Lapić, Romanik, Maganjić, Mišura

Ponedjeljak, 28. 12. oko 9 sati

Mijić, Matić, Bilandžić, Šego, Domjanović, Kelava, Bešlić

Utorak, 29. 12. oko 9 sati

Marunica, Bilandžić, Kudrić, Kunac, Šego, Cvitković, Šošo, Šimac, Šentija, Marković, Šabić, Babić, Marović, Budimir

Srijeda, 30. 12. oko 9 sati

Barać, Cvitković, Čović, Grčić, Bikić, Bilić, Samardžić, Barać, Babić, Tomić Hrvoje, Barać, Matić, Maganjić, Lapić

Četvrtak, 31. 12. oko 9 sati

Šušnjara

Subota, 2. 1. oko 9 sati

Tomić, Ćurković, Runje, Čugura, Grčić, Penić

Blagoslov obitelji u Karakašici i Donjem Suhaču

Ponedjeljak, 28. prosinca 2020. od 9 sati:

od Matića do obitelji Stanka Čove

Utorak, 29. prosinca 2020. od 9 sati:

od obitelji Stanka Čove do Žmirića

Srijeda, 30. prosinca 2020. od 9 sati:

Donji Suhač

Četvrtak, 31. prosinca 2020. od 9 sati:

od Mijića do Runjića

Subota, 2. siječnja 2021. od 9 sati:

od Bikića do Balajić

Talijanka

– Hrvatske božićne pjesme

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
1																							0
2																							3
3																							5
4																							4
5																							3
6																							1
7																							4
8																							7
9																							1
10																							5
11																							4
12																							1
13																							2
	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	4	3	1	2	3	3	2	1	1	1	0	

AUTOR KRIŽALJKE: Ivica Šako (Ohio-SAD)-priprema Mate Ivandić

Raspored crnih polja unutar križaljke otkrijte sami.

Njihov broj u pojedinom retku, odnosno stupcu, označen je sa strane i ispod lika.

VODORAVNO: **1. Božićna pjesma "....od Marije, čiste Djevice. Na tom mladom ljetu"**, **2.** Ime bivšeg košarkaša Nagliča – Užarena vulkanska masa – Strugalice, maklje – Sudionik nekog događaja, **3.** Znak za selen – Ime generala Gotovine – Autoznak Italije – Koliko god ih ima – "Tračerski hodnici", **4.** Obilna hranidba životinja – Autoznak Austrije – Mali buzdovan, topuz – Inicijali glumice Tyler – Naziv za podružnicu tvrtke Danone u SAD, **5.** Ime pjevača Vtasovića – Žena iz Laponije – Verdijeva opera – Plodno mjesto u pustinji, **6. Božićna pjesma "....puče kršćanski, Jerbo se kralj u Betlemu rodi nebeski"** – Inicijali nogometnog trenera Leke, **7.** Autoznak Norveške – Kronična upalna bolest kože – Ludolfov broj (3,14) – Šumica, lug – Kratica za "Sector North East", **8.** Prkos – Psi ptičari – Inicijali glumice Mendes – Kozja "abeceda"- Rimska petica, **9.** Autoznak Karlovca – **Božićna pjesma ("...od Boga. Najveći si ti od grada svakoga"**, **10.** Vodeni nanos pijeska, prud – Kratica za "opseg"- Susjedna slova abecede – Grčko slovo – Razbojnik, **11.** Rastavni veznik – Kratica za "right-mento transverse" – Drugi i treći samoglasnik – Bivši američki predsjednik, Barack – Zaustaviti se, **12.** Gradić u Hrvatskom zagorju – **Božićna pjesma "...., eleison, Isus se rodi u štalici."**, **13. Božićna pjesma "...., doniješe glase narodom, Isus se rodi"** – Američka glumica, Mary – Pozitivna osobina, odlika.

OKOMITO: **1.** Predavač u višim razredima osnovne škole – Dugačka rijeka u Pakistanu, **2.** Krug oko prsne bradavice (mn.) – Titula ili natpis, **3.** Znak za radij – Talijanski lagani motocikl – Piće od slada i hmjelja, **4.** Omera odmila – Častan, mudar starac – Znak za iridij, **5.** Pješčani nanos u pustinji – Inicijali orguljašice Očić – Staro ime Mianmara, **6.** Otok kod Molata – "Prazan hod" motora – Švedski nogometaš, Erik (obrnuto NAM+DE), **7.** Kratica za "North" – Pristaša etatizma – Dva plus jedan, **8.** Ime glumca Pacina – Istočnjački posmrtni obred - Osobna zamjenica, **9.** Autoznak Makarske Posude za uzgoj cvijeća (Lat.) – Let lopte u luku, felša, **10. Božićna pjesma "----mir, veselje, budi polog Božje volje"- Autoznak Belgije**, **11.** Inicijali astronauta Aldrina – Slika rađena vodenim bojama - Inicijali glumice Alley, **12.** Znak za kalij – Umjetna koža – Inicijali glumca Grgurevića – Kratica za "Optimum yield", **13.** Spas na bojišnici – Junački spjev – Kost prsnog koša, **14.** Jahač u dolami atili (množ.) – Zvijezda u Orlu (Altair), **15.** Inicijali glumca Kerekeša starijeg – "Hajdukov" poletarac – Nizozemski sir, edamac, **16.** Stup od očvrslave lave (neck) – Gumb – Einsteinovi inicijali, **17.** Kratica za "energija" – Stupanje djevojke u brak – Autoznak Slavenskog Broda – Rimski 55, **18.** Slina – Inicijali književnice Jong – "Nož svjetla", **19.** Dobar gospodar imovinom – Ogartač, baloner, **20.** Ime glumice Katić – Glazba Hanke Paldum (množ.), **21.** Gorivo za zrakoplove – Bivši naziv za kemijski element radon (znak Nt), **22.** Ime i prezime nekad slavne američke šahistice ruskog porijekla.

